

Kölcsey Ferenc Református Tanítóképző Főiskola

**Égerházi Imre festőművész
bemutatója**

Szőőrné dr. Antal Iлона
Főiskolai docens

Csőszné Szatmári Szilvia
2006

Tartalomjegyzék

I. A téma indoklása	1
II. 1. Élettörténete	4
2. Munkássága	20
3. Grafikai munkássága	21
Égerházi Imre rajzai, metszetei	21
4. Monotípiái	24
A monotípiák sokfélesége és a vegyes technika	24
5. Táblaképei	26
6. Murális munkái	29
7. Művésztelepek	32
A, Hajdúböszörményi Nemzetközi Művésztelep	32
B, Hortobágyi Alkotótábor	33
C, Külföldi művésztelepek	37
8. Szervezői munkássága	38
9. Elismerések	41
A, Ars poeticája	41
B, Vélemények, kritikák	43
10. A Kiállítások jegyzéke	48
III. Összegzés	59
A, Élete a halál után	59
B, Visszaemlékezések	62
IV. A felhasznált irodalom jegyzéke	67
V. Hivatkozások jegyzéke	71
VI. Melléklet	

A dolgozatom megírásában nagy segítségemre volt az Égerházi Attila által szerkesztett Égerházi Imre honlap. Ezúton szeretnék köszönetet mondani azért a sok információért, mely a honlap által rendelkezésemre állt. Továbbá külön köszönettel tartozom azért az interjúért, mely sok személyes, egyedi ismeretet adott Imre bácsiról.

Köszönettel tartozom Szabó Zsuzsának, aki nagyon sok, kedves, Imre bácsiról szóló történettel, szakmai vonatkozású információkkal, illetve egy festőművész mindennapi gondjait, teendőit bemutató interjúval is gazdagította dolgozatomat.

Külön köszönet Béres László polgármester úrnak hogy betekintést engedett Imre bácsival való barátságába, kedves visszaemlékezései által.

I. A téma indoklása

Mikor először jártam párom szüleinek házában /6 évvel ezelőtt/ a hosszú folyosón át a nappaliba érve, több mint 20 képet számoltam meg a falakon. Számomra ismeretlen festők képei voltak ezek, kivéve azt az ötöt, melyen az Égerházi Imre név szerepelt.

- Édesapád gyűjtő talán? - faggattam a páromat.

- Nem, csak jó barátságban van Imre bácsival, aki a szomszédunk és az alkotóháza itt van szemben a mienkkel - válaszolta.

A kezdeti szomszédság az évek folyamán bizalmi kapcsolattá, - apósomnál voltak az alkotóház kulcsai -, majd kölcsönös tiszteleten alapuló, igaz barátsággá mélyült.

Mivel magam is hobbi szinten festgetek, elhatároztam, hogy a személyes kapcsolatot kihasználva jobban megismerkedem Imre bácsival. Sajnos a festőművész hirtelen bekövetkezett tragikus halála miatt, erre már nem volt lehetőségem. Apósom azonban mindig olyan nagy tisztelettel és szeretettel beszélt Imre bácsiról, hogy szakdolgozati témámnak választottam Égerházi Imre festőművész bemutatását.

Miért éppen egy festőművész életét akarom áttekinteni?

Egyrészt azért, mert Ő is annak a hajdúvárosnak, Hajdúhadháznak a szülőtte, ahol 28 évig laktam és jelenleg is dolgozom. Égerházi Imre itt töltötte gyermekéveit, ide járt iskolába, sőt 1989 óta újra itt alkotott, sok szállal kötődött tehát Hadházhhoz.

Másrészt már több mint öt évtizede a képzőművészeti életben jelentős helyet foglal el és még nem készült róla olyan dokumentum, amely bemutatná életét, munkásságát, jelentőségét.

Szeretnék emléket állítani egy olyan nagyszerű embernek, akit mindenki tisztelt és szeretett.

Nagy megtiszteltetésnek éreztem, hogy szakdolgozatot írhatok a „Hajdúság Művészeről”, akinek hazánkon kívül már a világ számos pontján, - Erdélyben, a Felvidéken, Bulgáriában, Németországban, Lengyelországban, Finnországban, Franciaországban - megtalálhatóak alkotásai a múzeumokban.

Önálló kiállításait a közönség megtekinthette: Debrecen, Budapest, Hajdúhadház, Hajdúböszörmény, Vác, Karcag, Szolnok, Nagykanizsa, Hortobágy, Ózd, Hatvan, Gröznjan, Leczna, Lublin, Hódmezővásárhely, Kisújszállás, Keszthely városokban.

Csoportos kiállításai pedig az alábbi helyeken voltak láthatóak: Moszkva, Ungvár, Munkács, Gyergyószárhegy, Nagyvárad, Kovászna, Podsdam, Thionville, Rodemack, Laon, St. Michel, Bréda, Jyväskylä, Vervins, Hirson, Goes, Essen, Lublin, Kazimierz, Premisly, Tokio, Tojama, New Brunswick, Párizs, Belgrád, Szabadka, Marosvásárhely, Hajdúszoboszló, Hortobágy.

Sok országban volt tanulmányúton. Képei megtalálhatóak hazai és külföldi múzeumokban, közintézményekben és gyűjtőknél.

Égerházi Imre már életében nagyon sikeres, elismert művész volt. Halálával óriási űrt hagyott hátra a festőművészetben, illetve a művészetszervezői tevékenységben.

Minden vonz, érdekel, ami művészettel kapcsolatos, de leginkább a festészetért rajongok. Szinte már kihívásnak éreztem az előttem álló feladat megvalósítását, szerettem volna minél több dolgot megtudni az életéről. Felkerestem tehát olyan személyeket, akik nagyon sok érdekes dolgot tudtak mesélni Imre bácsival való kapcsolatukról. Így megismertem a családot, beszélgettem a művésztársakkal, tanítványával, hajdúhadház polgármesterével, és a régi szomszédokkal.

A művész olyan érzéseit, titkait ismerhettem meg, amire nagyon büszke vagyok, és amire mi magyarok is nagyon büszkék lehetünk. Említést kell tenni arról az igazi magyarságról, amit Ő a belső énjében érzett, és amit oly sokszor választott témájául képei megfestésében. Nagy elszántsággal kutatta ősei származását, ismerkedett a hajdúk életével, nagy magyarok (írók, költők, zeneszerzők) életútjait tanulmányozta. Feladatának érezte, hogy a határainkon túl élő magyarokkal is kapcsolatot létesítsen. Amit eltervezett, nehéz munkával de sikerült megvalósítania. Ápolhatta a távoli ősök kultúráját Magyarországon és az országhatáron túl is.

Másik, igen kedvelt témája a természet adta végtelenségnek, a pusztának az ábrázolása volt. Egészen halála napjáig hatalmas energiát fektetett bele ezekbe a célkitűzéseibe.

Az alkotói munkán kívül számos szervezési, vezetési feladatot is végzett a művészetért, a hazáért, a városért Hajdúhadházáért.

Bényei József így fogalmazott a festő világról: „A művész áldott adottsága, hogy látóképessége sokkal nagyobb, mint más emberé.

Nemcsak a valóság elemeit látja, hanem a belső világ titkai is megjelennek retináján. Az Ő világának legfontosabb eleme az átlényegítés. Azt hiszem, művészetének egyik elemi forrása, megtett életútja.

Az a konok következetesség, ahogyan tanult iskolák nélkül, iskoláknál többet. Mindent megtanult a mesterségből, hol csavargó festők mellett ácsorogva, hol tudatosan. Ez az erkölcsi mentalitás a minél teljesebb megismerés vágya döntő mozzanata életművének. Így alakult viszonya a világhoz, hűsége fajtájához, a hajdúkhöz, az erdélyi ősokhöz, akiknek génjei évszázadokon keresztül jutottak el az Ő alkotó kezéhez.

Mindegy hova megy, Bulgáriába, Franciaországba, Lengyelországba... Ő ott is úgy lát, úgy alkot, hogy belső lényegét tekintve magyar.” (1)

Képeiről belső melegség, emberszeretet, derű, nyugalom árad.

Dolgozatomat eredeti forrásanyagra próbáltam építeni. Ezek tanulmányozása viszont még kiegészült: interjúkkal, korábban készült TV riportok meghallgatásával, és a sajtóban megjelent cikkek elolvasásával.

II. 1. Élettörténete

Ki volt Égerházi Imre?!

Egy őszinte ember, aki meleg emberszeretete, érzékeny líraisága által mindig utat talált a közönséghez. Nem volt drámai alkat, inkább szemlélődő, meditáló ember. Mondanivalója egy ember őszinte megnyilvánulása a festészet örök szép nyelvén keresztül, aki tehetsége, önmaga iránt támasztott igényessége, fegyelmezettsége és magas fokú embersége révén emelkedett a művészek közé.

1925. szeptember 2-án délután 5 órakor, a hajdúhadházi „Míglakhac”-ban lévő Kis új utcában született, a család első gyermekeként. A legszegényebbek laktak ezen a környéken, amit úgy hívtak, hogy Míglakhatsz. Olyanok laktak itt, akik addig lakhattak, míg lakhattak, vagyis amíg össze nem dőlt a házikó. Ezek a házacskák egyik napról a másikra elkészültek: karókat vertek le az emberek, körülfonták sövényvel, sárral tapasztották be, gallyakkal fedték le. Olyan kicsi házba született, hogy kb. két méterszer két és fél méter volt a helyiség, paticsfalak határolták. Az övéknek szép szalmatetője volt, nem zsúptető, a szalmát ledrótozták, nem ázott be, a szél se vitte el. Nagyanyjáéktól kaptak egy ágyat, abban aludtak a szülei, ő meg egy régi, egyszerű kis ágyban. Egy éjjel a macska felborította az apja csizmáját, aki felriadt a dübbenésre, és mivel azt hitte a ház fog összedőlni, ezért bölcsőjével együtt felkapta, és az udvarra menekítette.

Ehhez a kis házhoz volt ragasztva egy tető, alatta sparhert, az udvar körül sövénykerítés, olyan gallyakból, amiket az erdőn szedtek. Az udvaron néhány aprójószág. Nem loptak el semmit, szegény ember a szegény embertől nem szokott lopni. Télen fával tüzeltek, amit egynyilas erdőrészükből szedtek és a kis szobában öntött vaskályha adta a meleget.

A szülei tősgyökeres hadháziak voltak. Hajdúhadház történetében (Dr. Nagy Sándor 1928.) olvasható az 1784. évi állapot: „Birtokosok feleségi jogon. Belső telken lakók 3 tized Égerházi István, Barna Szabó familliából.”(2)

Édesanyja, Péntek Erzsébet családja a legrégebb hajdú családok egyike. A család egérrágott „Kutyabőrét”, amely Nagy Béláné Égerházi Mariskánál volt, néhány éve leadta a debreceni levéltárnak, ahol lajstromba vették, restaurálták, és néhány fényképet adtak róla.

Az Apafi Mihály által adományozott, 1670. december 6-án kelt nemesi oklevélben ez áll:

„Bösházi Égerházi Mihályt jobbágyi állapotából kiemelve... igaz és kétségtelen erdélyi, valamint a hozzákapcsolt magyarországi részek nemesi sorába soroztuk... Ezzel az elhatározásunkkal Égerházi Mihály és utódai igaz kétségtelen és született erdélyi nemeseknek számítanak...” (3)

Címer leírás: „kékszínű pajzsnak alsó mezején jobbra forduló férfikar háromágú zöld babérágat kinyújtva tart. A mező közepén hullámszalag az alábbi felirattal: A művészetért és az otthonért.” (4)

Az 1797-ben kimutatott 11 (nobiles advonal) „jövevények” között az Égerházi név már szerepel. Az is lehetséges, hogy sokkal korábban Hadháza kerületébe kerültek. A letelepítés 1605-ben történt. A nemesi levelet Bocskaitól kapták a hajdúk.

Feltételezhető, hogy az ősök, a Kelemen Lajos által írt Művészettörténeti Tanulmányokban (Kriterion 1970) szereplő mezőbándi Egerházi családból származnak. E családban élt és dolgozott Egerházi, másként Képiró János.

Ifjú nemes Egerházi János Bethlen Gábor fejedelemnek dolgozott. Ő festette a fejedelem alvinczi és gyulafehérvári palotáinak mennyezetét és a gyulakutai református templom kazettás mennyezetét. István nevű testvérével együtt újra nemesítette őket, és címet adott nekik. E címerben az alsó részben lévő hármashalm felett turulmadár hátán egy vitéz. Bal kezében kard, hegyén levágott török fej. Jobb kezében paletta és néhány ecset. Felette felírás: Qvod libet licet.

Nem vitás, az ősök között több művész, ismert alkotó volt. (A valóság teljes felderítéséhez alaposabb kutatás volna szükséges.) Eddig jutott vonzalma okolásában, sőt kutatásában Égerházi Imre. Régi álma volt, hogy híres rokonához hasonlóan egy kisebb református templomban kazettás mennyezetet festhessen.

Ősei mind a két ágon mezőgazdasággal foglalkoztak, különösen ük- és nagyszülei. Hajdúhadházon laktak valamennyien, itt nagyon ismert volt az Égerházi-család, anyai nagyapja, Péntek István (I.) ősei között hajdúkapitány is található.

Apai nagyanyját Hajdúnak hívták, az ő családjuk is nevezetes.

Eleinte tehetős emberek voltak az ősei, de mert sok volt a gyerek, osztódott a vagyon, mindig kisebb-kisebb parcella jutott, az ő szülei telkét már át lehetett ugrani, akár a Bekkerben, akár a Gábor-, akár a Vénkertben, ezeken később ő is dolgozott.

Apai nagyapja Égerházi Bálint (II.) korán özvegyen maradt, nem is nősült újra, a gyerekeket, Eszti nénit, Gábor és Bálint bácsit egyedül nevelte a Bercsényi utcában. Nagyapja a szarufába tűzve őrizte azt a nemesi oklevelet, amit Apafi Mihály erdélyi fejedelemtől kapott az Égerházi-család.

Hajdú Eszter nagyanyját nem ismerte, mert korán meghalt, apai nagyapjára is csak nagyon-nagyon homályosan emlékezett.

Édesapja mesélte neki, hogy nagyapja egyéves korában megitta borral, ami neki nagyon ízlett. Erre azt mondta a nagyapja, hogy jó gyerek lesz ebből, talán még pap is, mert úgy issza a bort, mint a vizet. Családjukban különben mindenki református volt.

Anyai nagyanyjára, Péntek Sándorné Gaál Zsófiára jobban emlékezett, mivel sokáig élt, kilencven éves is elmúlt, amikor meghalt. Péntek Sándor nagyapja tehetős gazdálkodó hírében állt. Ő és három fia, Pista, Feri, Lajos együtt szolgáltak a galíciai fronton.

Édesapja Égerházi Imre (III.) 1896-ban, édesanyja Péntek Erzsébet (IV.) pedig 1898-ban született. Édesapja 1966-ban halt meg. Édesanyja sokáig élt még utána, kilencven éves elmúlt, amikor 1993-ban csendesesen elaludt. Szabó Gábor és felesége, Bede Margit voltak a keresztszülei. (V.)

Négyen voltak testvérek, három fiú meg egy lány (VI.). Sándor 1926-ban született, ács- és kőműves segéd lett, 1998-ban halt meg. Tanulni nem szeretett, de kiváló ezermester vált belőle, korán megnősült, ő is családos ember volt. Laci 1929-es, Erzsi húga 1930-as születésű. Laci a vasúthoz került, a Fazekasban végzett, születésétől sínben járt, húzta a lábfejét.

Az apai örökségből Viden is kaptak egy hold földet, szomszédjai apja testvérei voltak, erre a telekre mindig szívesen emlékezett vissza. Tizennyolc kilométert tett meg gyalog Hadházárról, mire kiért, apja egész nap kapált, ő pedig segített neki, amit tudott. Esténként, amikor gyalogoltak vissza felé, az gyönyörű volt. Jöttek a dűlőutak mellett kitaposott gyalogutakon miközben édesapja mindig beszélt.

Mendegéltek, egyik kezével a kezét fogta, másik kezével a kapát, közben mesélt a csillagokról, megmutogatta a Fiastyúkot, a Göncölt, beszélt a családról, különösen az édesapjáról, a szomszédokról, a világról. Amit tudott, mind tőle tanulta. Édesapja kitűnő tanuló volt az iskolában, de nagyapja az ökrök miatt nem engedte tovább tanulni, dolgoznia kellett.

Tartottak egy tehenet, néhány aprójószágot, lovuk nem volt. Édesanyja nem sokat olvasott, édesapja azonban rendszeresen olvasta az újságot, néha könyvet is, ha valami érdekes volt, akkor felolvasta vagy elmesélte édesanyjának, együtt sírtak vagy együtt nevettek a hallottakon (VII.). Jó házasság volt az övéké, jól érezték magukat. Sokszor eszébe jut, hogy ő is olyan szépen szerettem volna élni, ahogy ők éltek, sajnos, neki ez nem sikerült.

Sose nézte meg senki, hogy mikor, mennyit tanult, mégis minden gyerek kitűnő tanuló lett. Apjukat annyi érdekelte csupán, hogy van-e tandíjmentesség vagy nincs.

Iskolás koráig festményt egyáltalán nem látott. Otthon a Biblián és a Zsoltáron kívül volt néhány kalendárium, egy pár ifjúsági regény, amit édesapja az iskolában jutalomként kapott. Egyiket, másikat - ami megmaradt, pl. Petőfi Sándor, Tompa Mihály összes költeményei; Gaál Mózes-től Egy magyar testőr; II. Rákóczi Ferenc, Kossuth Lajos élete; Az utolsó mohikán, Vadölő; - polgári iskolás korában tanulván a könyvkötést, bekötötte, és féltve őrizgette.

Már iskolába járt, amikor egyszer hazafelé jövet egy nyitott ablakon át benézve, vastag barna keretben egy nagyon szép képet látott. Rákóczi búcsúzott a feleségétől és gyermekeitől. (Jó minőségű színes papírnyomat volt.) Csak állt az ablakban, és mint a megbabonázott, nézte a képet. Rákóczi és Zrínyi Ilona már régi ismerőse volt. Édesapja sokat olvasott róluk. Ekkor határozta el, hogy ha felnőtt, ilyeneket fog festeni.

Szabó József első osztályos tanítójától, a Svájci Vöröskereszt ajándékeként egy doboz színes krétát kapott. Mindenki mást, jobbat kapott, mint ő, és senki sem cserélte el vele. A házak fehér falára, szürke száraz berenákra rajzolt vele, amit látott, ami körülötte volt. Tehenes szekeret, Szathmári István bácsit, kutyákat, lovakat, a Szederjesben ringó házakat, az utcájuk végén néha gyakorlatra vonuló katonákat, és a nagyritkán feltűnő autókat.

A házakat újrameszelték, ő pedig, hogy mindenki lássa, „pálcás oktatást” kapott. Az első rajzos emlékeiben sok volt az „alkotás” öröme, mert felismerték „a fűrész Gergely” – t, a falu rohanó bolondját, a „Vaddisznó” cigányt, a fát lopó Sinkákat. Mire elfogyott a kréta, örök barátságra lépett a rajzolással. Később ázott, puha tégladarabbal is rontotta a falakat.

Elemibe az „ócska” (református) iskolába járt. Már itt feltűnt, hogy ügyesen rajzol. Ekkor még tudás szerint ültek, mindig a harmadik legjobb volt. Palatáblára, palaveszővel írtak. Nagyon szeretett iskolába járni. Három és fél évet járt iskolába Hadházon, a tanítók nagyszerűek voltak, szerette őket. A magas, fekete bajszos Szabó József szép ember volt, szerette nagyon a gyerekeket. Másodikban Varró Ferenc tanította, aki egyúttal iskolaigazgató is volt. Gyönyörű népdalokat hegedült. Harmadik osztályban Csiha Gábor lett a tanítója, amatőr festő. A játékban mindig magyar volt. Inkább nem játszott, ha magyar nem lehetett. Otthon még sok munka várt rá. A tanulás későre maradt.

1936-ig laktak Hajdúhadházon. Apja volt első kaszás, mezőgazdasági munkás, napszámos, mázsás, pályamunkás, nyomdai munkás, közben a saját földjét - ami kb. hat hold volt - is dolgozta.

1936-ban Debrecenbe költöztek (VIII.). Végig sárták a szekér tetején az utcát. Elérték a debreceni cédulaházat (vámház), ott balra fordultak, és a városvégi utcák egyikébe, amely éppen olyan poros és szegényes volt, mint amit otthagytak, érkeztek meg. Neki ez nagy csalódás volt. Pedig még bankkölcsönt is kellett felvenniük. Ezt nyögték sokáig, ezért nem mehetett főiskolára.

Apja a MÁV-igazgatóságon a nyomdában kapott munkát. Édesapja eléggé baloldali ember volt, igazságtalannak tartotta azt a rendszert, amiben éltek, valami jobbat szeretett volna, de nem nagyon mert erről beszélni, az állami állása miatt. Főleg a nyomdában kapott biztatást a baloldalisághoz. Édesapja színvak volt, a vasútnál emiatt nem került az első fizetési csoportba, nem kapott családi pótlékot sem. Ott volt a négy gyerekkel és nem kapott semmit, ezt is igazságtalannak tartotta.

Az apja főnöke egyszer meglátta egy rajzát a füzetében, és azt kérte az apjától, hogy mivel tehetségesnek találta, ezért képezni kellene. Felajánlotta, hogy vigyen neki papírt a nyomdából. Ezután két éven keresztül ólomdarabokkal rajzolt.

Csak később tudta meg, hogy ez mennyire veszélyes. Apja se tudta ezt. Voltak a nyomdában litográfiához használt ceruzák, fekete színűek, édesapja valahogy összekuncsorgott kettőt vagy hármat, ő meg boldogan rajzolt. Mindig csak rajzolt. Nem ment sehova, nem tanult meg kártyázni, mindig csak festegetett, rajzolt.

Édesapja közben látott részeges festőket árokban aludni, megijedt, ezért eltiltotta a festéstől és többet nem hozott semmit a nyomdából. Édesanyja titokban vásárolt neki egy hatgombos vízfestéket, ecsettel. A festék használatát nem ismerte. Egy dekli papírra próbált festeni. Nem sikerült. Nem keseredett el, tudta, hogy ez neki majd sikerülni fog. Kénytelen volt az udvari WC-ben festeni akvarelleket. Csak az anyja ismerte a titkát.

Debrecenben a csapókerti iskolába írárták be. A tanítója, Hórebhegyi Sinai Gyula volt. Tanulásban hamar az elsők közzé került. Itt nem tudás szerint ültek (IX.).

Az ötödik osztályban Bakóczy Mihály tanította, aki megbecsülte és szerette a népkonyhásokat és a testvércipőben járókat. Ekkor halt meg egy osztálytársa, Csige Sándor édesapja tüdőbajban. Kis dugdosott pénzéből, húsvéti „keresetéből” megvette az édesapja olajfesték „készletét”, néhány kopott ecsetet és vékony tubus festéket.

Végtelenül örült a festéknek. Boldogan szívta magába az olajfesték szagát. Hogy vele lehessen, a barna színből egy keveset a bal tenyerébe szétnyomott, és egész nap szagolgatta. Mindennap más színt kent a tenyerébe. Szülői unszolására sem szívesen mosott kezet.

Több helyen laktak, majd véglegesen a Báthori utcában telepedtek meg. Igazi szegénysor volt. Ennek a Debrecenbe való költözésnek azért, jó oldala is volt. A legjobb az, hogy vasárnap délelőtt templom után, elmehetett a Déri Múzeumba.

1938-ban az Apafája utcában laktak, az utolsó előtti házban, a végtelen határ előtt, ahol természetben festő embereket láthatott.

A Diószegi tanya fái alatt leginkább egy sovány, szemüveges festő, Nagy Ferenc olajképeket festett. Mint az árnyék követte, s amíg dolgozott, mindig mellette ácsorogott. Sok évvel később a Déri Múzeum nyugati kiállító termében az Őszi Tárlat alkalmával Nagy Ferenc gratulált neki és további alkotásokra serkentette. Ő pedig elmesélte, hogy annak idején milyen nagy öröm volt számára látni, ahogyan a Diószegi tanya fái alatt festett.

A Mátyás király utcában, egy kis széken ülve, törpe állványon az utca egy részét festette egy kövér, kopasz festő, Balla László. Évek múlva tőle szerkesztést és olaj technikát tanult. Egy évben egész tavasszal és nyáron át az Olajütőt, ősszel pedig a cserei, martinkai tanyákat festették. Nagy foltokban expresszív hatású képeit, annyira magáévá tette és abban a szellemben dolgozott, hogy munkáikat alig lehetett megkülönböztetni.

Nagyon szeretett volna továbbtanulni. A tanítója is biztatta. A Kollégiumba szeretett volna járni. Édesapja azonban úgy döntött, hogy az olcsóbb, hajdúhadházi polgári iskolában taníttatja. A hajdúhadházon eltöltött gyermekévek nagyon meghatározóak voltak személyiségének alakulásában, egész életében. A kijárás igen fárasztó volt, különösen akkor, amikor a háború kifejlődött. Ha nem jártak a vonatok, vagy nagyon sokat késtek, hol az egyik, hol a másik rokonnál maradt. Igen hányatott élete volt.

Azért szeretett hazajárni, mert az állomás épületében, az egyik szobában az állomásfőnök Tóth Mihály - etsei Tóth - festett. Ő volt Tóth Ervin művészettörténésznek az édesapja. Több vonatról is lemaradt, mert nem tudott elszakadni az ablaktól, ahonnan leskelődött.

Tóth Mihály leginkább klasszikusokat másolt, és leselkedve bár, de így végig követhette a másolás minden mozzanatát. Amikor később egyszer elmondta neki, hogy milyen sokat tanult tőle, nem akarta elhinni.

Egy más alkalommal egyik osztálytársa Szikszai Gerzson, aki a Szederjes mellett lakott, egyszer elhívta hozzájuk. A testvérébátyja orgona csendéletet festett. Bámulattal figyelte, hogyan keveri a színeket, hogyan viszi azokat vászonra.

A polgári iskolában sokat rajzoltak. Síró Bandi bácsi, a tornatanár tanította a rajzot, minden évben voltak jeligés pályázatok. Egyszer egy iskolai versenyen mind az első három helyezést elnyerte. De minél több eredménye lett, apja annál inkább tiltotta ezt a foglalkozását. Legjobban a dupla rajzórákat, és a művészettörténetet szerette. Nem győzött a lányok emlékkönyvébe rajzolni, festeni. Nagyon sajnálta, hogy akkor nem voltak szakkörök.

Mint polgári iskolások, egyszer részt vettek Hajdúböszörményben a nagy hajdú ünnepen. Ez csodálatosan felemelő érzés volt.

Ott Hajdúböszörményben határozta el, hogy fog majd festeni egy képet, a hajdúkról. Ez a téma egész életében foglalkoztatta. Sokszor rajzolta is. Voltak elgondolásai, amelyek nem valósultak meg, de a téma nem hagyta nyugodni.

1940. június 16-án a hajdúhadházi Magyar Királyi Állami Polgári Fiú és Leány iskola „rajzban elért kiváló eredményéért” dicséretben részesítette. Ez volt az első igazi elismerése. A polgári iskola vége felé felvetette, hogy szeretne Budapestre, festőiskolába menni. Édesapja a terve ellen szenvedélyesen tiltakozott. Anyagiakra, és arra hivatkozott, hogy jobb sorsot szeretne neki.

A II. világháború kezdetén lengyel menekültek jöttek vonatszámra. Kis szőlőjük volt a Vénkertben, a külső jelzőnél. Egyszer egy ilyen szerelvényt nem engedtek be az állomásra. A férfiak, az asszonyok, a gyerekek és a katonák leugráltak a vonatról. A fákról leszedték a gyümölcsöt, széttördelték a tököket, és azt ették. Néhány hozzájuk szaladt, páni-páni, mondták, és a szájukra mutogattak. Az egyik, egy rajzfűzetbe az édesapját a pajtával együtt gyorsan lerajzolta. Az összes maradék ennivalójukat odaadták neki. Na látod, mondta az apja, ez olyan élheterlen, hogy még lopni sem tud. Ezek az éhenkórások mind ilyenek. A szemerkélő eső miatt a rajz a pajtában maradt. Mire legközelebb mentek, már ajtó sem volt rajta. Ezt az alkalmat is felhasználta édesapja arra, hogy tervéről lebeszélje. Nemcsak a pesti tanulást ellenezte, hanem azt is, ha festett vagy ha rajzolt.

Sok évvel később mégis megbarátkozott vele, amikor a hajdúhadházi községi tanács két termét kiürítették, és abban az ő kiállítását megrendezték (1973). De leginkább azért, mert volt „rendes” foglalkozása is.

A polgári iskola befejezése után kőművesek mellett napszámos volt egy építkezésen. 1941 nyarán kiscserkészként járt először Erdélyben, Rév környékén táboroztak. „Azóta el nem múló szeretet és csodálat tölt el e táj iránt” - írja emlékezéseiben.(5) Mikor tehetette, ismét Erdélybe utazott.

Szeptemberben a Baross utcában egy épülő ház emeletéről könnyes szemmel nézte az iskolába menőket.

A tél folyamán jelentkezett postanövendéknek Kassára. 1942 márciusában került a fejedelem városába. Az ország minden részéből és a visszacsatolt területekről voltak ott vagy ötvenen. Délutánonként kimehettek a városba. Egy ilyen Múzeum-Dóm nézelődés után a Vársánc utcában látott egy törpét festeni.

Kicsi széken ült, akvarell képet festett az utca egy részéről, Feld Lajos volt az. Innentől kezdve, ha csak tehetette, a megbeszélte helyen és időben mindig ott volt, és nézte, hogyan dolgozik. Később összebarátkoztak, és gyenge akvarelljeit szíves szeretettel korigálta. Nagyon keveset beszélt, zárkózott ember volt. Nagyon biztatta arra, hogy csak fessen, mert biztosan érzi a munkájában, hogy ha szorgalmasan végzi, meg lesz az eredménye. Viccesen hozzátette - amit akkor ő nem hitt el -, hogy egyszer még együtt is kiállíthatnak, még lehetnek a képek is egymás mellett. Ő volt az első, aki, olyan biztató véleményt mondott, amelyre nagyon sokszor visszaemlékezett.

1943-ban letette Kassán a vizsgát, Debrecenben a postára került ablakosnak, rovatolónak.

1944. júliusában túlélte a nagy bombázást, először a vonatok alá mászott be, majd sikerült az óvóhelyre bújni. Ez a bombázás lerombolta a debreceni nagyállomás egész épületét. A második nagy bombázáskor szeptember 2-án, a kis pincéjükbe bújtak el. Édesapja egy kis bunkert ásott a kertben, jó mélyet, tetejére talpfákat tett. Legbelül édesanyja volt a hűgával, aztán a két öccse, utánuk ő és végül édesapja.

Amikor a háború vége felé költöztették a hivatalt Pestre, neki is mennie kellett. Ekkor rádiótávírász volt, ez pedig honvédségi feladatnak számított.

1944. októberében be kellett vonulnia. A háború alatt kiképezték, hazaszeretetre nevelték, a fegyverforgatást is megtanulta. Volt levante, segédoktató. Nem értett egyet a zsidóellenességgel. Ekkor a 4-es postán dolgozott Pesten, a Petőfi utcában.

A katonai ruhájukat többnyire halott katonákról szedték le. Belőlük lett a 4/1-es budapesti zászlóalj. Borzalmas dolgokat éltek meg, borzalmas dolgokat láttak. Még büntetőtáborban is volt, mert az oroszok elől megszökött Pesten.

Élete során az embert próbáló időszakokon, - amikor Budapest ostromát átélve 1945 májusában hazatért, és a nyírmártonfalvai Balkányi-féle uradalomba küldték más „igazolásra” várókkal, amikor 1946. augusztus elsején, mint politikailag megbízhatatlant a Postától B-listázták, amikor 1949-ben az ÁVH-n a talpát verték, az MDP-ből kizárták, mert „jobboldalinak” nyilvánították - mindig a festés, rajzolás, metszés segítette át. Elkerült a Dohánygyárba, volt udvaros, fűtő, rakodó.

1947-ben tisztviselőként a társadalombiztosításhoz került. Szabadidejében itt is mindig festegetett. Másolta a klasszikusokat és másokat is.

Szívesen festette gyermekkora élményeit. A Vadasnál lévő állatvásárt. Az alkonyatban hazatérő summásokat, az erdőre menő és ott dolgozó favágókat, a tűznél melegedőket. Több képet festett II. Rákóczi Ferencről, akit nagyon szeretett.

1947-től 1980-ig dolgozott itt, a nyugdíj-osztályon volt helyettes osztályvezető, amikor rokkantnyugdíjba ment. Bartos főigazgató mindig jóindulatú volt hozzá, festészeti munkáját megbecsülte, szabadidőt is gyakran engedélyezett neki, azzal a feltétellel, hogy elérhető távolságban legyen. Fizetés nélküli szabadságokat biztosított, így jutott el a művésztelepekre. A Pesti kiállításán az egész vezérkar ott volt.

1949-ben megnősült, feleségül vette Palotai Évát (X.), akinek az édesapja rendőrzenész volt, korábban pedig a katonai zenekar karmestere Marosvásárhelyt. Apósa remekül tudott trombitálni, nagyon rendes ember volt. A Huszár Gál utca 20. szám alatt laktak együtt, alacsony, ócska, régi vályogházban, nagy udvarral, szépen elfértek. Közben minden maradék szabadidejében festegetett és egyre nagyobb sikereket ért el.

Tagja lett a Művészeti Alapnak, kiállításokat rendezett. A felesége asztmával betegeskedett, ő nappal dolgozott, de éjszaka és hajnalban, minden szabad idejében rendületlenül festette a képeit.

Három fia született, Imre 1951-ben, Péter 1953-ban, Attila pedig 1966-ban. Imre racionális, műszaki ember, autókereskedő Debrecenben (XI.). Péter újságíró, szabadúszó, ő is Debrecenben lakik.

Attilának reklámirodája van Pesten, filmreklámokat, prospektusokat, könyveket készít. Van egy országosan ismert, jó zenekara is, a Djabe. Attila jól gitározik, zenei érzékét anyai nagypjától, a szervezőkészséget és a képi látást pedig valószínűleg apjától örökölte.

Az Égerházi családban öröklődött az ősök tehetsége. Négyszáz év múlva is vannak páran, akik hivatásszerűen foglalkoznak a művészettel. Például fia Attila, László unokaöccse szintén festőművész, unokatestvérének fia László, pedig fafaragóművész.

Az ötvenes években a Piarista Gimnázium földszintjén működött a Debreceni Szabadiskola. Veres Géza (XII.), Balla László, Menyhárt József és Félegyházi László voltak a tanárai. Hivatali elfoglaltsága miatt nem sokáig tudott menni.

1955-ben elköltöztek a Hadházi utcára, vettek egy egyszobás összkomfortos lakást. Előtte a Klapka utca 17. szám alatt laktak, ahol az öccse élt, a szomszédban volt egy üres hátsó lakás.

1956-ban „megjegyzett” lett, mert az SZTK Munkástanácsának és a Megyei Forradalmi Bizottmány Közgyűlésének volt a tagja, ezért a munkahelyén fegyelmi elé kellett állnia, ahol öt évre kizárták az előléptetésekből, jutalmazásokból, fizetése pedig öt éven át egyenlő maradt a kezdő fizetéssel és semmilyen kedvezményt nem kaphatott.

Ekkor születtek azok a képei, amelyek soha sehol nem lettek bemutatva (Belépéstől ódzkodók, A gyászos nap, Dévánkozó, Földosztás, A nők felszabadítása). Ekkor nyílt lehetősége, hogy ismét Erdélybe menjen. Emlékezései szerint "Marosvásárhelyig mentem, szétnéztem a Somos-tetőről, sorozatnyi rajzot készítettem a Marosról, majd a Göcsi Máté utca végén fekvő román temetőről és fatemplomról. Nyárádköszvényesen, Nyárádszerdahelyen, Szovátán, Borszéken is festettem...”(6)

1957-ben hivatkozva a nagycsaládra beadta a lakáskérvényét és kért műtermet is. Később egy Kőrösi Balogh nevű festő oktatta néhányukat az SZTK dekorációs szobájában, az általa festett Rákosi, Sztálin, Lenin képek és transzparenszek között. Ez nem sokáig tartott, de nem is sok hasznát vette.

A hatvanas években sok hasznos tanácsot kapott Bíró Lajostól is. Továbbra is járta a kiállító termeket, múzeumokat, különösen a Képcsarnok Medgyessy termét, ahol egy időben mindennapos vendég volt.

Majd óriás kitérő után, jóval elmúlt már 30 éves, amikor először állított ki amatőrökkel, később pedig hivatásos festőkkel.

Több szabadiskolai kiállítás után az első komolyabb kiállítása Debrecenben a Tóthfalusi Kulturális Seregszemlén volt 1961-ben, ahol képzőművészeti második díjat kapott.

Egyszer a hivatali szobájában lévő képeit meglátta Király Andorné, a Dóczi rajztanára, és képei alapján Menyhárt József pártfogásába ajánlotta, aki fáradhatatlanul tanította a festés és grafika minden titkára (XIII.). Könyveket adott és ajánlott neki. Az Ő ajánlására tanulmányozta át a Képzőművészeti főiskola jegyzeteit és ajánlott irodalmát.

Sok év alatt igaz barátság szövődött közöttük. Hasonló sorsuk volt. Egyikük sem végzett Képzőművészeti Főiskolát, s mind a ketten hivatalban dolgoztak, napi 8 órai szellemi munka után, szabad időjükben festettek. Őt tartotta igazi mesterének, „atyai barátjának”.

1962-től több mint 100 egyéni és 400 csoportos kiállításon vett részt, az Egyesült Államoktól egész Európán és Magyarországon át Japánig.

1963. november 3-án nyílt meg a Hajdú-Bihar megyei Népművelési Tanácsadó rendezésében az Ady Endre Művelődési Ház helységeiben közös kiállítása Velényi Rudolf festőművésszel. A kiállítás megnyitó szövegét Menyhárt József írta.

„Égerházi Imrét - bár 38 éves - fiatal művésznek kell tekintenünk. Sorsa úgy alakult, hogy a művészettel - bár magában hordozta a hivatás érzését - csak az utóbbi években kerülhetett komolyabb, annak lényegét mindjobban megértő kapcsolatba. Mint az SZTK tisztviselője, mint férj és családapa, csak a munkaidőn túli és a családi élet adta sok-sok feladat elvégzése utáni szabadidejét tudja a művészet gyakorlására fordítani.

Azonban az a mély szeretet és tisztelet, amelyet a művészet iránt érez, az az - szinte konok - állhatatos akarat, amellyel az előtte felmerülő akadályokon igyekszik magát átküzdeni, máris megmutatja az eredményeket. A korábbi - kissé mechanikus - természetelvű szemléletét ma már a lényegét megragadni tudó, őszinte artisztikumra törekvő, a téma intimitására rátapintatni tudó látás váltja fel.

Kísérletező kedvű. Nemcsak olajjal fest, hanem igen kedveli a fekete és színes monotípiá megoldásokat és linómetszéssel is foglalkozik. Témaköre a lakóhely körüli kis utcarészletek, a régi házak (Utcarész, Házak, Régi házak), a családi élet (Pihenő nő, Készülődés) és a csendéletek. Mivel az önmagával szemben támasztott igény és a mindig magasabbra emelt művészi minőségi mérce biztosíték fejlődéséhez, évről-évre találkozni fogunk nevével és mindinkább teljesebb értékű műveivel”.(7)

1963. december elején riport műsor is készült vele a Kossuth Rádió Ifjúsági Magazinja számára.

1964-ben alapító tagja volt a Hajdúböszörményi Nemzetközi Művésztelepnek, ahol 30 éven át dolgozott, és ahol, úgy érezte igazi festővé vált. Itt festett először vászonra, ahol kész vásznat kapott. „Az alkotótábor a barátság, a továbblépés, a szakmai fejlődés igaz útja”- mondja a festő.(8)

Megismerkedett Holló Lászlóval is (XIV.), akinél sok szép, számára hasznos napot töltött. Művészete, festői magatartása, tiszta embersége mély nyomot hagyott benne. Egy Déri múzeumi Holló kiállítás alkalmával kiment a Múzeumból, s leült a szemben lévő park egyik padjára.

Visszajöttek az emlékezetébe a látott képek, és vágyat érzett arra, hogy visszamenjen. Most már az apróbb részleteket is jobban megfigyelte, nagy gyönyörűség volt számára beleélni magát Holló László festőiségébe. Elfáradva ült le ismét a tér egyik padjára, és egy idő után valami belső erő arra készítette, hogy még egyszer megnézze a képeket. Olyan hatást gyakorolt rá a kiállítás összessége, hogy az akkor készült képei egyike - másika kicsit „Hollósra” sikerült. (pl.: Summások az alkonyatban).

Még emlékezetesebb volt számára a Csíkban, Zsögödön, Nagy Imre bácsinál töltött idő. Ott, hol a szőlősorok között, hol a képei között, hol a zsögödi fürdő betonkádjában nyakig bőrvízben ázva hallgatta Nagy Imre fejtegetéseit a világ sorsáról, a művészetről, az elhivatottságról, a szép asszonyokról, a csodás történetekről.

Nagy Imrével való találkozásai nem mindennapiak voltak. Volt olyan eset, hogy kapálás közben beszélgettek a magyarországi művészekről és azokról a problémákról, amelyek foglalkoztatták. Amikor a Hajdúböszörményi Telepre hívta, idős korára hivatkozott és javasolta, inkább a fiatalokat hívja: Sővér Eleket, Márton Árpádot, Gaál Andrást. Azóta tartotta a barátságot ezekkel a nagyszerű erdélyi festőkkel.

1969-től közvetítette, intézte az erdélyi alkotók meghívását (XIV.).

A hetvenes években kapta Debrecen városától azt az összkomfortos szövetkezeti lakást, amelyben haláláig lakott, a Füredi utca 52. szám alatt. A házhoz tartozott egy nagy pince is, amelyben festeni is tudott és a képeit is tárolhatta.

Az SZTK-ban elvégeztették vele a szakmai főiskolát, mert kellett a felsőfokú végzettség a beosztásához. Sajnálta az itt eltöltött időt, még akkor is, ha óra alatt linómetszeteket készített. A tanárok nagyon megértően kezelték.

A hetvenes évek elejétől 20 évig vett részt és 10 évig irányította az Üzemi Tárlatokat. 1970-ben megkapta a Hajdúsági Nemzetközi Művésztelep különdíját.

1973-ban egy hónapot töltött a bulgáriai Sumenben, egy testvérvárosi művészcsere kapcsán. Itthon két éven keresztül dolgozta fel festményeiben az élményanyagot. 1975-ben rendezték azokat a kiállításokat, melyek a bulgáriai impressziók alapján keletkeztek.

1974-ben Káplár Miklós díjat kapott (XVI.). Még ebben az évben portré film is készült a művésről.

1978-ban Neringa-ból (Litvánia) emlékéremmel tért haza tájképfestészetért (XVII.). Erre az elismerésére nagyon szívesen emlékszik vissza. Innentől kezdve szinte minden évben díjakkal, emlékérmekkel, kitüntetésekkel értékelték, ismerték el művészetét.

1979-ben Debrecen város ösztöndíjat adományozott neki. 1980-ban, mint a Hajdú-Bihar megyei üzemi tárlatok rendezőkollektívájának tagjaként SZOT-díjat kapott, Szilágyi Elekkel, Maghy Zoltánnal és Tar Zoltánnal közösen.

1981-ben a SZMT művészeti díját (XVIII.), 1982-ben ismét Káplár Miklós-díjat (XIX.) és a Szocialista Kultúráért kitüntetést is kapott.

1982-től újra szervezte és haláláig vezette a Hortobágyi Alkotótábort (XX.). A határon túli magyar művészek legkiemelkedőbb magyarországi patrónusaként tartják számon a 60-as évek végétől 2001-ig. Nem kevés akadályt kellett elhárítania. Nem kevés felelősség szakadt rá. Ezért volt szükséges a mindig megújuló belső erő és hit.

1983-ban SZOT-ösztöndíjban részesült.

1986-ban két emlékéremmel is jutalmazták, Hajdúhadház Város Bocskai-emlékéremmel (XXI.), valamint a Hajdú-Bihar Megyei Tanács Bessenyei-emlékéremmel. Évtizedeken át, dédelgetett álmát váltotta valóra, amikor az 1984. február 17-én papírra vetett vázlat után, 1987. június 30-án befejezte a Hajdúk című 185 x 600 cm-es pannóját, amely 1896-ig mutatja be a hajdúk életét.

1988. május 9-én szülővárosától, hajdúhadháztól alkotóházat kapott. Ezt nagy megtiszteltetésnek tartotta. Jó szervezői munkásságának köszönhetően a Hortobágyi Alkotótábort is a városhoz kapcsolta (XXII.).

Valamint számos hazai és külföldi festő és közéleti személyiség járt hajdúhadházon, s így ők megismertették a város nevét a világgal. Még ebben az évben ismét SZOT-díjat (XXIII.), Hajdúhadház és Téglás településeken végzett eredményes művészeti tevékenységéért pedig kitüntetést kapott.

1989-ben Hollandiában, Brédában volt alkotótáborban, amikor súlyos infarktust kapott. Ezzel kapcsolatosan készült, azaz animációs film is, melyben a művész maga meséli el a halál közeli élményeit. Az élményei alapján festett kompozícióknak A jégvilág (XXIV.) címet adta. Felépülése után egészen haláláig, Debrecenben heti három alkalommal járt a rehabilitációs tornacsoportba. Még ebben az évben, a Közművelődésben végzett kiemelkedő munkásságáért, emlékplakettet kapott (XXV.).

A kilencvenes években a franciaországi St. Michel-i művésztelep tiszteletbeli elnökévé választották.

1990-ben a Hajdú-Bihar megyei Őszi Tárlat nívódíjában részesült (XXVI.). 1992-ben Hajdúhadház díszpolgárának (XXVII.), valamint még ebben az évben a franciaországi La Capelle-ben a Sajtlovagrend tagjává választották, kiemelkedő művészeti munkássága és nemzetközi szervező tevékenységéért (XXVIII.). Erre a lovagi címre rettentően büszke volt.

1993-ban a Postaigazgatóság kárpótolta, kapott egy nagy diplomát és pénzt is, valamint egy igazolást, hogy posta-főfelügyelőként ment nyugdíjba. Eszerint számolták ki a nyugdíját és jogosulttá vált a postai kedvezményekre is. A debreceni Megyei Önkormányzat pedig Kölcsey Ferenc-díjjal jutalmazta (XXIX.). 1994-ben Boromisza Tibor-emlékéremmel ismerték el munkásságát (XXX.).

1994-ben festette meg a második pannóját, Hajdúk II. címmel.

1995-ben Holló László-díjat kapott az alkotómunkája és a Hajdúság képzőművészeti életéért végzett tevékenységéért a Holló László Alapítványtól (XXXI.).

75. születésnapja alkalmából a debreceni Kölcsey Galériában nyílt kiállítása. Ez alkalommal készült televíziós műsorban mesélte el, hogy a város és a Megyei Önkormányzat milyen megbecsülésben részesítette és hogy mennyire boldog és elégedett.

Ekkor nyílt meg az Európa-szerte egyedülálló pannó kiállítás a hajdúhadházi Dr. Földi János Általános és Művészeti Iskola új épületszárnyának aulájában, melyre a Hortobágyi Alkotótábor tagjai festették a pannókat.

1996-ban a Franciaország-béli St. Michelben emlékéremmel (XXXII.), Hortobágy község pedig díszoklevéllel ismerte el. Ekkor fogott neki a harmadik pannó kép készítéséhez is, amikor a hajdúhadházi régi iskola 100 éves volt.

1997-ben a Debreceni Tavaszi Tárlat nívódíja és 1998-ban pedig, az Országos Debreceni Nyári Tárlat nívódíja következett (XXXIII.). Ekkor festette meg Franciaországban a Vervins-i békekötést ábrázoló pannóját.

1999-ben pedig Hirson várostól kapott munkásságát elismerő díjat (XXXIV.).

2000-ben három életműdíjban részesült, a Hajdú-Bihar Megyei Közgyűlés Életműdíjában (XXXV.), illetve Hajdúhadház Művészeti Életműdíjában (XXXVI.), valamint Hortobágy Község Önkormányzata Hortobágyért Életműdíjában (XXXVII.).

2000. augusztus 19.-én volt az 1849-es debreceni csatát ábrázoló pannójának avatása. A művész a nemzeti függetlenség hősies és áldozatos védőinek legendáját fogalmazza meg a festészet nyelvén.

2001. november 12-én Debrecenben, tragikus balesetben hunyt el.
Igazi értékteremtő és értékközvetítő művész volt.

2. Munkássága

Égerházi Imrét már az ezredfordulón az Alföld egyik vezető mestereként tartották számon. Művészete és művészeti szervezőtevékenysége Magyarországon és a határon túl is nagy elismerésben részesült.

Képei megtalálhatók múzeumokban: Magyar Nemzeti Galéria, Déri Múzeum (Debrecen), Hajdúsági Múzeum (Hajdúböszörmény), Múzeum Nyírbátor, Múzeum Sumen (Bulgária), Múzeum Potsdam (Németország), Múzeum Lublin (Lengyelország), Múzeum Pannonhalma, Galéria Szabadka, Múzeum Jyväskylä (Finnország), illetve intézményekben: Megyei Városi Intézmények Debrecen, Országos és Megyei Betegségi és Nyugdíjbiztosítási Intézet, Hajdúhadház város Alkotóházi Galéria és sok más intézményben, hivatalban, gyűjtőknél.

"Gyermekkoromtól kezdve állandó jelleggel volt egy belső feszültség bennem, amely csak akkor nyugodott meg, amikor festettem vagy rajzoltam. Rövid idő alatt jutottam el odáig, ahol most tartok, de ezt nem tartom véglegesnek, tovább szeretnék jutni, újabb és szebb képeket szeretnék festeni a körülöttünk lévő életből, világból." (9)

Későn kezdett festeni, ennek ellenére, haláláig több mint kétezer képet festett. Nagyon termékeny festőművész volt.

- 1943-1961 között 50 képet,
- 1962-1969 között 188 képet,
- 1970-1974 között 157 képet,
- 1975- 1980 között 125 képet,
- 1981-1985 között 109 képet,
- 1986-1989 között 54 képet,
- 1990- 1999 között 87 képet,
- 2000-2001 között 40 képet festett.

Ezek a katalogizált, számon tartott képei.

3. Grafikai munkássága

Égerházi Imre rajzai, metszetei

Égerházi Imre a Szabadiskola növendéke volt, rajzoló múltjáról így vall:

„Hatéves koromtól rajzolok. Az első rajzeszközöm a svájci vöröskereszt ajándéka, egy doboz hatszínű zsíros pasztellkréta volt. Mikor ez elfogyott, rajzoltam: palavesszővel, tussal, mindenféle ceruzákkal, pittkrétával, pálcikával, tollakkal és ecsettel. Szívesen vázlatoztam monotípiával is. Bárhol jártam - hazai vagy külföldi tájakon -, a kevés kivételtől eltekintve, mindenütt „jegyzeteltem”.

Sok unalmas értekezletet, megbeszélést is rajzolással enyhítettem. A vázlatok egy részéből utóbb képeket festettem. Különösen sok rajzot készítettem Erdélyről, a Hajdúságról és Hortobágyról. Azt, hogy mivel rajzoltam, rendszerint az döntötte el, hogy az adott időben milyen rajzeszköz volt a kezem ügyében. Esetenként a téma is meghatározta. Eleinte szívesen tónusoztam, pittkrétás rajzaimat akvarellal színeztem, a tusrajzokat lavíroztam. A pasztellt nem szerettem. Alig rajzoltam vele valamit, minden más rajzeszkőzzel szívesen dolgoztam.”(10)

Több évtizedes rajzoló, metsző tevékenységének sokoldalú eredménye sem maradt el, hiszen gazdag rajzgyűjtemény birtokosa. E rajzgyűjteményből a korábbi években az Alföldi Nyomda (1989) jelentetett meg egy albumban negyven darabot. Két verskötetet illusztrált. Ezeken kívül a Hajdú-Bihari Napló és az Alföld és más irodalmi folyóirat gyakorta közölt rajzokat, metszeteket.

A sokféleség abból adódik, hogy bárhol járt itthon és külföldön, vagy unalmas értekezleten, megbeszélésen töltötte az időt, mindenütt „jegyzetelt” a maga sajátos eszközeivel, rögzítve magának és másoknak is azt a pillanatnyi élményt, melyhez nem lehetett az összes festői segédeszközt felállítani, hanem csupán rövid, párvonalas „jegyzetekre” futotta az időből (XLI.).

Ebből következik, hogy Égerházi Imre rajzaiban az emberi élet, a környezet széles skálán áll előttünk. Portrék, aktok, a hajdúsági ember és táj mellett felsorakoznak az erdélyi tájak és emberek örömeikkel, gondjaikkal, múltjukkal és jelenükkel, fel-felcsillantva a jövő reménységét is.

S ezekben egy sajátos alkotói világ elevenedik meg előttünk: Égerházi Imre a megismert, az átélt környező valósághoz ragaszkodva, az élményeket a rajz, a metszet eszközeivel jeleníti meg, jelezve azt, hogy több ezer szállal kapcsolódik az őt körülvevő világhoz, annak jelenségeihez, életmegnyilvánulásaihoz és azt igyekszik az alkotói gazdagság eszközeivel kifejezni, még akkor is, ha csak egy tollvonással adta meg keretét a figurának, a tájnak. Így a rajzművészetében a valóság nemesebb, maradandóbb lesz, eszmeileg távolabb tekintő gondolatokkal a hétköznapiok egyhangúsága fölé emelkedik, ezáltal teljesíti a művészet feladatát, mert nem egyszerűen megörökít, hanem szebbé, értelmesebbé teszi környezetét életét.

Az Erdély, a Hortobágy tájait ábrázoló rajzai, metszetei gazdag formavilágukkal, jól megkomponált képességükkel egy olyan világot varázsolnak eléink, melynek látványából felénk árad annak a tájnak jó levegője és ezáltal még azok előtt is ismertebbé lesz a vidék lélekben, akik csak részleteiben vagy egyáltalán nem ismerik.

Rajzaiban expresszív erővel jeleníti meg az élményt úgy, hogy közben megőrzi a formák plaszticitását, és csak azt ábrázolja több-kevesebb vonallal, ami fontos, ami hangsúlyos. Rajzainak metszeteinek tiszta formája, kiegyensúlyozott szerkezete, nyugalmat sugall. Ez a nyugalom néhány esetben a kis méretek ellenére is a monumentalitás érzésével tölt el.

Vonalvezetése lendületes, mozgásba hozva az ábrázolt tájat, tárgyat, portrét egyaránt. Vonalrendszere még a monotípiákon is áttekinthető, jól rendezett, sőt mondhatni, minden esetben célratoró. Formái mértéktartóak, a stilizálásában, az absztrahálásban csak addig megy el, amíg ez az élmény ábrázolásának a rovására nem megy. Így maradhat meg az ember, a táj és a tárgy sajátos karaktere feltöltve mindazzal a mondanivalóval, üzenettel, mely Égerházinak az alapélményt jelentette.

Rajzain, metszetein nemcsak megörökít egy tájat, egy adott helyzetet, vagy figurát, hanem sugallja annak élményt adó gondolatiságát is.

A metszeteiről így vall:

„A metszés minden csínját-bínját mesteremtől, Menyhárt Józseftől tanultam, aki igen nagy szeretettel és szívesen oktatott a linó- és fametszésre, monotípiával, rézkarccal, vegyes technikával készített képek csinálására.

Első vésőimet az Ő tanácsára, - hogy olcsóbb legyen - esernyődrótból csináltam és ezeket használaton kívüli bélyegzők fogóiba helyeztem. Hogy az ujjamat védjem, a véső drótjára kis gumicsövet húztam. Később jobb szerszámokhoz is hozzájutottam, de a régieket még ma is használom.

Leginkább a linóleumba (PVC-be) való metszést szerettem. Eleinte nagy foltokat vágtam ki az anyagból, csak a fehér fekete foltokra építettem, később részlet és tónusgazdagabbá tettem a metszeteket (XLII.).

Kiállításon kevés alkalommal jelentkeztem metszeteimmel. Jelentősebb a miskolci III. Grafikai Biennálé és a lengyelországi (Maidenek) nemzetközi grafikai kiállítás volt. Menyhárt József mellett Zsögödi Nagy Imre szavai voltak, amelyek a metszéssel való foglalkozásra leginkább ösztönöztek. Egy alkalommal az elhagyásról (absztrahálásról) volt szó, amikor Nagy Imre a következőket mondta: „...tedd át (látványt) fába vagy linóba, s meglátod minden felesleges részlet egyszerűen magától elmarad...” Meggyőződésem, hogy a szerkesztés és az összegzés miatt minden festőnek hasznára válik, ha néha „fehér-feketében” is gondolkodik.”(11)

Formáiban, szerkezetében egy sajátos, Égerházi-s ritmus-rendet érvényesít, sajátos Égerházi-s érzelmi töltettel s ettől lesznek szépek, szemet gyönyörködtetőek rajzai, metszetei. Témái, technikai megoldásai, kiegyensúlyozott vonalvezetése, nyugalmat sugalló levegője, némileg a szecessziós vonalvezetéshez és a mozgalmas kubizmushoz vihetné el, de erős alkotói egyénisége sajátos rajzi metszetei világot teremtettek, hogy így tegyen eleget a művész küldetésének: azaz szebbé és gondolattelibbé formálja környezetének jelenét és ezzel munkálja a jövőt is.

4. Monotípiái

A monotípiák sokfélesége és a vegyes technika

Hogyan is készülnek a monotípiák?

Üveglapra, vagy sima felületű réz vagy egyéb lemezre valamilyen színű festéket hengerelünk, ráteszünk egy papírlapot erre a felületre (nem vastagot) és az üveglapon lévő szín kerül negatív formában papírlapra. Általában a húzott vonal kicsit bolyhos szélű, szép hatást ad. Lehet tónusozni is körömmel vagy ujjbeggyel a felületet megnyomva, annak erősségétől függően kapjuk a színárnyalatokat.

Vannak olyan lehetőségek ebben a technikában, hogy a hengerelt üveglapról ecsetvéggel kiszedni a festéket és akkor a rajz fehér színű lesz a lapon. Ezt lehet sokféleképpen bővíteni. Például az említett fenti két eljárást ugyanazon a lapon elkészíteni.

Másik módja a monotípiák készítésének az, ha az említett lapon olaj vagy más festékkel elkészítjük a képet, ráteszük a papírlapot, megsikáljuk és negatív színes képet kapunk. Ezt az utóbbi két eljárást is lehet kombinálni a fenti két eljárással.

„Én nagyon szeretem a monotípiát csinálni, mert mindig valami meglepő új dologgal találok magam szemben, amikor a papírlapot felveszem. Nagyon sokáig a monotípiából tekintve, hogy mono - egyet jelent, a típusból csak egyet tudtam készíteni. Később rájöttem, ha oldó anyagot permetszerűen a festékre engedek még újabb egy, a festék vastagságától függően két képet lehet készíteni. De ezek a másod, harmad példányok színben csak megközelítik az eredetit, más képnek hatnak.

Gyakran előfordult, hogy a festék leragadt egy-egy területen, ezért zsírkrétával farostlemez recés oldalára téve a papírt a hiányzó festéket pótolni tudtam. Ez azonban nem szerencsés eljárás, csak végső esetben csináltam. Akkor, ha a kép nagyobbik része jó volt, az utólagos bedolgozás már nem volt bántó. Csináltam olyat is, hogy rézkarc negatívot és pozitívot vittem a felületre, majd a hiányzó részen monotípiát csináltam, azt is pozitív és negatív formába. Így kialakult egy vegyes technikával készített kép.

A monotípiába (különösen a színeseknél) olyan felületeket lehet készíteni, amit semmi más festékkel még megközelíteni se lehet. Mivel nagyon fontos a hígító mennyiségének eltalálása és a gyorsaság, nem mindenki szereti a monotípiát készíteni.

Ha sok a hígító, szétfolyik a felületen, ha kevés a festék hamar rászárad a felületre és nem jön fel. Sokat kell gyakorolni, hogy ebben a technikában sikerrel dolgozzon az ember (XLIII.).

Mivel én a konstruktív festés szabályai szerint dolgozok, néha nagyon hiányát éreztem annak, hogy monotípiát is csináljak, amelyik anyagszerűsége miatt oldottabb és nem kíván olyan szerkesztési fegyelmet.”(12)

5. Táblaképei

Égerházi Imre az első kb. 30 x 40 cm-es méretű olajképét még polgári iskolás korában készítette. A képen egy angyal volt látható két alvó gyermekkel, akik egy fa tövében aludtak és egy szép virágos ággal ébresztgette őket. Ez a képe nem sikerült. Nem volt fogalma még az alapozásról, az olajfestés technikájáról. De nem keseredett el, mert tudta, hogy Ő még ezt a képet meg fogja tudni csinálni.

A Szabadiskolában és iskolán kívül, amikor Balla Lászlóval együtt jártak és festették az Olajütőt, a Martinkai - Cserei tanyákat, ez már egészen jól alakult. A legelső időkben az általa elérhető és ismert festőművészek, mint pl.: Madarász Viktor, Székely Bertalan, Munkácsy Mihály, Paál László klasszikusok és a Neogradyak képeit másolgatta, arra törekedvén, hogy az megszólalásig hasonlítson. Az első években fotónaturalista képeket festett és akkor volt igazán elégedett, ha a másolásra kölcsönként kép gazdája nehezen tudta megkülönböztetni melyik kép az övé és melyik a művészé. „Ez nekem akkor, a sikerélményt jelentette.”(13)

Később olyan jól belejött a másolásba, hogy ismert debreceni képügynök is megbízta másolásokkal, azonban a másolatok elkészítésénél mindig odaírta, hogy XY után Égerházi Imre. A későbbi időkben egyszer egy hamisítási ügyben ez jól jött a javára, mert ugyan lefestették az írását, de alatta a röntgen kimutatta, hogy vértlen.

Amikor már az olajtechnikának a mesterségbeli fogásait megtanulta és könnyen tudott a mások stílusában dolgozni mindig az foglalkoztatta, hogy egy olyan egyéni stílust kellene kitalálnia, amelyik csak rá jellemző. Ezt már a Szabadiskola tanárai is ajánlották neki.

Festői tevékenységében ez volt a legnehezebb, amire a monotípiás másodpéldányának a készítése közben jött rá. „Jó volna a textilhez hasonló felületet olajban is megoldani.”(14)

Kétévi kísérletezés után találta meg azt a formát, ahogyan élete végéig festett. Akkor már nem csinált a helyszínen képeket, csak vázlatokat. Ezeket a műteremben a konstruktivizmus nyelvére rakta át, megtartván a látvány hangulatát, de azt már átírva. A keletkezett formákban lerakta az alapszíneket. Legszívesebben farostlemezre festett (XL.).

A keletkezett különféle formájú részekben, az alapszíneket sötétebb vagy világosabb színnel, ahogyan a kép tónusa kívánta valórözte, ráfestéssel vagy visszakaparással és az egyes mezőket feketével kontúrozta. Mivel a fekete megkívánta, hogy a képeket mélyebbre hangolja, azért, hogy ne legyen „liha”, vagyis a fekete rács ne látszódjon, a képei tónusukat tekintve sötétek lettek. Később a fekete kontúrozást elhagyta és ekkor már a világosabb színeket is eredményesen használta. A képei ekkor derűsebbek, vidámabbak lettek.

Nem kis problémát jelentett egyéni stílusa kialakításánál, hogy az embert és a tájat egyforma szinten tudja ábrázolni ebben a konstruktív világban. Többszöri nekifutás, kísérletezés után ezt a problémát is sikerült megoldania.

Látványosan nagyobb változás nem következett be festészetében. Csak apróbb lépésekkel haladt a magasabb szintű absztrahálás felé. Táblaképeivel fokozatosan jutott el a motívumcsoportokból szerkesztett, síkban kiterített felületű, összegző igényű korszerű ábrázolásig, ötvözve a hazai realista hagyományt az új európai vívmányokkal. Képein megszűnt a perspektíva szabálya. A tárgyak egymás mellé, mögé rakása adott távlatot a képeknek.

Voltak időszakok, amikor néhány színre, főleg meleg színekre (komoly barnák, vörösek, okkerek) építette a képeit. Ez különösen a Bulgáriában festett képeire vonatkozik.

Máskor tartósan a vörös színek uralták a képeit. S csak a szívinfarktusa utáni időben jelentek meg képein a „puha kékek” nagyobb mennyiségben.

Legtöbb képét a hajdúságról, a hajdúsági emberekről, a Hortobágyról, Erdélyről festette. Nagyon szeretett virágcsendéleteket is festeni. 1999-ben megjelent egy virágcsendélet katalógusa, melyben a képek mellé híres magyar költők versei kerültek.

Több országban is járt tanulmányúton, művésztelepen, ezért szerencsés embernek tartja magát. Megismerkedhetett jeles múzeumok anyagával, kortárs művészek alkotásaival és amerre járt mindenütt rajzolt, festett. Így piktúrájában Európának nagyon sok tája megjelent.

Nagyon szerette festeni, különösen gyermekkori emlékei miatt Rákóczit, Bocskait. Az írók közül Csokonait, Petőfit, Adyt, Krúdyt és másokat. A zenészek közül legtöbb képet Bartókról, Kodályról készített.

„Az volt a meggyőződésem festés közben minden alkalommal, hogy akkor lehetek igaz, ha munkámban követem a valóságot és annak a kornak, amelyikben élek, társadalmi, emberi érzelmi viszonyait modern eszközökkel, formákkal adom vissza.”(15) - mondja hitvallásában.

6. Murális munkái

A festők nagy többsége, még ha szeretne is nem tud nagyméretű murális munkát csinálni, sokszor megrendelő hiánya miatt, másrészt pedig a magas anyagi költségek miatt. De mindenki kivétel nélkül ég a vágy arra, hogy nagyobb méretű munkát hagyjon maga után, valahol, ahol azt sokan látják. Amikor Égerházi Imre Hajdúböszörményben, középiskolás korában a hajdúk hét ünnepén elhatározta, hogy a hajdúk életének történetéről képet fest, nem gondolta, hogy a kivitelezés mennyi nehézségbe ütközik.

Az első probléma ott keletkezett, hogy kicsi és alacsony műtermében csak három részre szedve tudott a munkához kezdeni. A hat méteres kép ugyanis nem fért be a műteremnek kinevezett szobába. A következő probléma az volt, hogy amire festett, préselt, vastag (2cm) lemezre, megfelelően kezelni kellett a felületet. A kép készítésekor az egész képre nem tudott rálátni, csak mindig arra a szakaszra, amelyiket éppen csinálta.

Probléma volt az is, hogy eltérően a táblaképek költségétől sok pénzbe került az anyag. A festő ekkor megkereste az akkori megyei, városi tanácsok illetékeseit és kérte a segítségüket. A legtöbb helyen elutasították azzal, hogy ne történelmi képet fessen, hanem a szocializmus építő lendületét bemutató képet. Így a készülőben lévő képnek nem volt helye sehol. Sokszori kísérletezések után Hajdúhadházon, az Új Barázda Termelőszövetkezet elnöke, Juhász Imre az igazgatóság egyetértésével elvállalta, hogy a költségeknek számlával igazolt részét kifizetik a művésznek. De feltételhez is kötötték: a kép maradjon az ő tanácstermükben. Ez a monumentális alkotás a *Hajdúk I.* címet viseli. Nehéz körülmények között, sok - sok év kihagyásával készült el.

Amikor ezt a pannót Égerházi Imre befejezte, tervbe vette, hogy 1896-tól a második világháborúig terjedő részről is fest egy nagy méretű pannót. Ennek kivitelezése már könnyebb volt, mert Hajdúhadház város polgármestere Béres László és Prepuk János iskolaigazgató örömmel fogadták a tervét. 1994-ben a Dr. Földi János Általános és Művészeti Iskola aulájában kezdett hozzá a kép elkészítéséhez. Ez az alkotás jelenleg is itt található, a *Hajdúk II.* címet kapta (275 x 410 cm).

A harmadik pannó képét, *Az én iskolámat* (300 x 275 cm) 1996-ban kezdte el, amikor a régi iskola 100 éves volt.

Ennek tiszteletére egy monumentális nagyságú olaj pannón megörökítette: Varró Ferenc és Csiha Gábor tanítókat, a régi városházát, az udvar csengőjét, a templomot, az iskola bejárati részét, foltos ruhás parasztygyermeket palatáblával, a történelmi időt nagy Magyarország és a trianoni Magyarország térképével jelezte. A képen éneklő, festő, zenélő gyerekek vannak, majd egy modern számítógép előtt több gyerek is látható. Nagy út vezetett el a palatáblától a modern számítógépekig. Ez a pannója is az iskolában van.

A Nemzetközi Hortobágyi Alkotótábor művészei keresztül Égerházi Imre festőművész segítségével Hajdúhadház város bekapcsolódott a nemzetközi képzőművészeti élet vérkeringésébe. Ez a városnak és a művészeknek kölcsönös egymásra találása a múltban a Hajdúhadházi Galéria részére készített alkotásokban testesült meg, majd az 1992. évben a Dr. Földi János Általános Iskola új épületszárnyának aulájában az 1994. és az 1995. évben festett pannókkal teljesedett ki. Az alkotóművészeket megragadta az új iskolarész belső rendezettsége, az aula impozáns mérete és az iskolában folyó nevelő és a művészetet, a kultúrát előtérbe helyező pedagógiai munka. Az Alkotótábor tagjai a határon túli magyar nemzetiségű és a hazai képzőművészeti élet legkiválóbbjai közül 15-en vállalkoztak erre a nemes feladatra, hogy a magyarság hányatott történelmét, a múltat és a jelent, az ember és a természet, a tudomány kapcsolatát, a Hajdúhadházra jellemző értékeket, a népi hagyományokat feldolgozzák belevetítve sajátos látásmódjukat, érzelemvilágukat.

Ezek a pannók sorakoznak a Dr. Földi János Általános és Művészeti Iskola fehér falain. A huszonnégy darab óriás méretű festményből rendezett állandó kiállítás nem csak azért kuriózum, mert egyedülálló Európában, hanem, mert Magyarországon már a harmincas években egy-két négyzetméternél nagyobb festményből is rendeztek kiállítást. Itt található meg Égerházi Imrének a fentebb említett három pannó képe is.

A következő pannót *Móricz Zsigmond és világa* címűt (210 x 125 cm), Debrecenben a Grand Hotel Arany Bika Konferencia termében festette és ott is található.

Az ötödik pannó képét a Hajdúhadházi Középiskola díszterme számára festette a milleneumi évforduló kapcsán, *Mondák, legendák* címmel (300 x 285 cm).

A kép bal felső részében a Csodaszarvas legendája, jobb felső részében Emese álma, bal alsó részében őseink hitvilága, jobb alsó részében a Fehér ló mondája található.

1998-ban Franciaországban Vervins nevű helységben a Vervinsi-békekötés négyszáz éves évfordulója kapcsán festett egy (400 x 600 cm) pannót.

„Ez igen nagy megtiszteltetés volt számomra, hogy ezt a francia pályázatot elnyertem.”(16) A kép, azt a jelenetet ábrázolja, amikor IV. Henrik állami és egyházi méltóságok körében a spanyoloknak a békekötés dekrétumát átadja. A képen látható még a város régi képe, címere, csatajelenetek, a Szent Bertalan éjszaka rémtette, ahogy IV. Henrik Taxi generálissal bevonul Párizsba, és ahogyan a spanyolok elhagyják Párizst.

„A pannó képeim közül ezt tartom a legérettebb munkámnak és hozzáértő idegen környezetben is ezzel értem el a legnagyobb elismerést.”(17)

2000. augusztus 19-én volt az 1849-es debreceni csatát ábrázoló pannójának avatása. Ez a festmény (210 x 280 cm) Nagysándor József debreceni csatájának hajdúhadházi vonatkozásáról szól. A képen látható a vesztes tábornok, a győző Paskijevics orosz generális, a hajdú tisztek és azok közül a honvédek közül egy, akik a csatában részt vettek, a Zöld ág vendéglő, ahol csata előtti napon a magyar tábornok kíséretével ebédelt. A kép közepén az Árpád sávós honvéd hajdú zászló, a felső részében a Nagytemplom, mögötte tüzek, füst, s a templom előterében tépett zászlók, szétrobbant ágyú. A győztes tábornok a csatát követően ugyancsak Hajdúhadházon szállt meg és néhány napot itt tartózkodott. Ez a pannó a városháza egyik termében lett elhelyezve.

„Nagyon szerencsés vagyok, hogy életem során hat nagy méretű pannó képet sikerült elkészítenem és ezek előkelő helyen láthatók (XLIV.). Az őseim az 1600-as években festették a Gyulakutai mennyezet kazettáit. Nagyon szeretném, ha sikerülne nekem is egy kisebb templomban kazettás mennyezetet festeni. Ahogy évekig készültem a pannó festésre, és sikerült, reménykedem, hogy ez is sikerülni fog.”(18)

A pannókon kívül a művész készített még az SZTK emeleti folyosóján, Debrecenben mettlachiból padlómozaikokat és különféle kisebb méretű kerámia mozaikokat. Egy időben üvegmozaikokat is készített újfajta technikával, amikor is a megtört üveget két üveglap közé rakta. Ezt az utóbbi időben nem csinálta, mert a por a szerkezetére nagyon egészségtelen.

7. Művésztelepek

Tudjuk, hogy Égerházi Imre ösztönös rajzoló és festői képességét a Debreceni Képzőművészeti Szabadiskolában fejlesztette az 50-es években. Alkotói készségét hirtelen bekövetkezett haláláig töretlen erővel fejlesztette különböző országok, művésztelepek felkeresésével, vezetésével.

Művésztelepen volt: Sumen (Bulgária), Kazimierz (Lengyelország), Szabadka, Grozňjan, Dubrincics (Bercsényifalva), Kamjanka, Munkács (Beregvár) (Ukrajna), Gyergyószárhegy (Románia), Neringa, Palanga (Litvánia), St. Michel (Franciaország), Vaja, Abádszalók, Hajdúszoboszló, Balatonvilágos, Bessans (Franciaország).

A, Hajdúböszörményi Nemzetközi Művésztelep

Égerházi Imre alapító és állandó tagja 1964-től a Hajdúböszörményben működő Hajdúsági Művésztelepnek, amely később nemzetközi művésztelep lett.

„1991-ig minden évben közel egy hónapot dolgoztam itt. A résztvevők száma 20 és 30 fő között ingadozott. Magyarokon kívül főleg szocialista államokból jöttek az alkotók. Nagyon kollegáris és szakmai szempontból fejlődést biztosító volt a művésztelep.”(19)

A záró kiállítások azt bizonyították legtöbb esetben, hogy a magyarok felkészültsége, szakmai kvalitása nagyon jó. A közös munkában résztvevő magyarok között voltak Kossuth, Munkácsy-díjasok, és hosszú évek során a magyarországi festőtelepek egyik legismertebb, legjobb telepe volt.

„Ezen a Művésztelepen lettem igazán festő, itt váltam igazán festővé, amit köszönhetek a kollégák egy részének: Kurucz D. Istvánnak, Csohány Kálmánnak, Hézső Ferencnek, Tamás Ervinnek, Szurcsik Jánosnak és Bod Lászlónak”.(20)

A Hajdúböszörményi Művésztelepet helyi lelkes fiatal tanárok szervezték. Hajdú Zoltán, Szabó László, Székelyhidi Ágoston, Kertész László. A kezdeti nehéz körülmények sem riasztották vissza a szervezőket, a meghívott művészeket. Az első években a Petőfi utcai Művelődési Ház egy földszinti keskeny termében voltak elszállásolva az alkotók. Kemény vaságyakon aludtak.

Egy lavór és egy ötliteres kanna víz volt a tisztálkodási lehetőségük. De volt szív és lelkesedés a csapatban, amely meghozta az eredményét. A kezdeti nehézségek után a helyzet egyre javult.

Különösen, amikor az óvónőképző intézetbe kerültek át. Óriási jelentősége volt a művésztelepnek, hogy határon túli magyar nemzetiségű festőkkel tudtak együtt dolgozni. A legeredményesebb alkotókat Káplár-díjjal, emlékéremmel jutalmazták

B, Hortobágyi Alkotótábor

Közép-Európa legnagyobb összefüggő, szikes, füves pusztasága a Tiszántúlon, a nagy múltú kálvinista város: Debrecen szomszédságában, a Hortobágy. Az ország egyik leghíresebb tájegysége, a természeti értékek, a régészet, a néprajztudomány és az idegenforgalom kincseshányaja. A világ sok országából jönnek ide a turisták pusztát, Kilenclukú hidat, Pásztormúzeumot, Hortobágyi Galériát nézni és lovagolni, lovasjátékot élvezni. Különleges flórájának és madárvilágának megőrzése érdekében az Országos Természetvédelmi Hivatal 1973. január elsejével a pusztát jelentős részét Nemzeti Parkká nyilvánította.

Mindemellett a Hortobágy a magyar képzőművészeti életnek is a szerves részét alkotja. Táji szépségét, néprajzi érdekességét már a XIX. század közepén felfedezték a költők, festők majd fényképészek.

Erre a gazdag hagyományra építettek a XX. század 70-es éveiben, amikor létrejött a HORTOBÁGYI MŰVÉSZTELEP a puszták szívében, a Kilenclukú híd és a csárda tövében, Hortobágy faluban. Megalapozott tervekkel, a Hajdú-Bihar Megyei Vendéglátó Vállalat fenntartásával kezdte működését. A Hortobágyi Fogadóban 1975 és 1976 nyarán, egy hónapon át, biztosítottak lehetőséget az együttfestésre honi és országhatáron túli festőművészek számára. Az akkori művésztelepek vezetője Tilles Béla debreceni festőművész volt.

Fájdalmasan kényszerű megszakítás után, 1982-ben állt talpra a második közösség, a HORTOBÁGYI ALKOTÓTÁBOR, amelynek megszervezését Égerházi Imre végezte a vállalat megbízásából. Égerházi Imre haláláig vezette a Hortobágyi Alkotótábort, amely mindig télen működik. Az alapítók: Égerházi Imre, Madarász Gyula, Maghy Zoltán, Sipos Zsófia és Tar Zoltán voltak.

A Hortobágyi Kolónia utódainak tekintették magukat esztétikai és erkölcsi örökségük megújítását, kiteljesítését tűzték ki célul. A Hortobágyi Fogadóban és a Kollégiumban laktak, festettek és étkeztek.

Folytatásra és megújításra vállalkoztak tehát ezek a művészek. Tükrözi ezt a kezdeti állandó tagok névsora is: Égerházi Imre, Bod László, Fekete Borbála, Horváth János, Józsa János, Kurucz D. István, Lakatos József, Madarász Gyula, Maghy Zoltán, Sipos Zsófia, Szilágyi Elek, Tar Zoltán, a szabadkai Torok Sándor és Gyurkovics Hunor. Később számos országból a világ minden tájáról új, állandó tagok dolgoztak a Hortobágyon.

Lehetőséget nyitottak külföldiek csatlakozására is, akik nem alkalmi látványosságot, hanem termékenyítő élményt kerestek a Hortobágyon. 1983-tól a tábor nemzetközi lett és 1984-től amatőrök is részt vehettek a tábor munkájában. A tapasztalt mesterek nagy szeretettel és odaadással segítették őket. Másképp is támogattak a határokon, egyenrangú társként fogadták be a fényképezést is.

Az alkotótábor tehát minden művészeti irányzat felé nyitott. Az alkotók többsége a nagyalföldi hagyományokat követi különböző módon, modern eszközökkel, szemlélettel. De korunk mindenféle stílusirányzata megtalálható, a hagyományostól a legmodernebbekig.

A Hortobágyi Alkotótábor célkitűzései a következők:

- A Hortobágyi Nemzeti Park páratlan értékeinek művészi szintű megőrkítése,
- A Nemzeti Park egyedülálló állat és növényvilágának, a puszta változó arculatának megismertetése hazánkban és külföldön egyaránt,
- az alkotó művészet támogatása, a képzőművészeti kultúra fejlesztése,
- az utánpótlás neveléséről a lehetőség szerinti gondoskodás, a létrejött alkotásokból kiállítás rendezése,
- annak elérése, hogy a ritka természeti értékek mellett az ember magas szintű tevékenysége is szerves részévé és egyik vonzó jellegzetességévé váljék a Nemzeti Park életének,
- az idegenforgalmi kereslet fokozása hazánk és a Hortobágy, ezen keresztül, a Hajdúság iránt, a határon túli magyar nemzetiségű alkotók támogatása, művész és kiállítás-cserék.

Vannak olyan művészek a táborban, akiket a hortobágyi embertípus érdekel leginkább: a naptól, széltől cserzett, kemény arcúak, a szilaj pásztorkodáshoz szokott, edzett pásztorok, juhászok, csikósok megjelenítése. Másokat a vonuló juhok, bivalyok, csikók tömege ihlet meg. Az itt alkotó művészek mind ugyanazt akarják, mint a park szakemberei: megvédeni a tájat, a művészet erejével óvni az ősi szépséget.

Égerházi Imre az alkotótábor vezetőjeként kidolgozott egy tervet és javaslatot, amit meg is szervezett a Hortobágyi Nemzeti Park és a Debreceni Déri Múzeum hozzájárulásával, hogy 1986. nyarán felavathassanak egy kortárs művészeti galériát. A Hortobágy nyugati végében, a puszta egyik legszebb épületében kapott helyet a kiállító terem, amely a Patkós Galéria nevet viseli. Itt, a volt Hortobágyi Kolónia, a Hajdúsági Nemzetközi Művésztelep, de leginkább a Hortobágyi Alkotótábor tagjainak képeit láthatjuk.

Maga az Alkotótábor évente két-három közös és több egyéni kiállítással lép a nyilvánosság elé. 1987-ben először állítottak ki külföldön is Franciaországban, Thionwilleben és Rodemack-ban. Részt vettek egy három hetes nyugat-európai tanulmányúton. Majd 1988-ban Hollandiában Brédában is szerepeltek a java alkotások. Ezt követően Németországban Essenben.

Az Alkotótábort 1990-től a Cívis Hotels Rt. Debrecen főszponzorálja, üzemelteti. Nem államilag fenntartott, hanem jelenleg is támogatók által segített szervezet tehát.

Az Alkotótábornak van egy hazai és egy külföldi törzstagsága, akik rendszeresen visszajárnak és meghatározó tagjai a közösségnek. Minden évben kb. 10-12 új taggal bővül a résztvevők tábora. Több mint 21 országból közel 900 hazai és külföldi alkotó fordult már meg a Hortobágyon 1982. óta. A kb. 500 hazai művész mellett 20 országból - USA, Kolumbia, Japán, Norvégia, Finnország, Svédország, Anglia, Hollandia, Franciaország, Németország, Ausztria, Spanyolország, Szlovákia, Moldávia, Ukrajna, Románia, Olaszország, Lengyelország, Jugoszlávia, Szlovénia - jöttek már.

A határon túli magyar nemzetiségű alkotók száma eléri a 200 főt. Az együttalkotás minden évben kb. február 15-től március 15-ig tart.

Az Alkotótábor minden évben egy-egy darab olyan katalógust csináltat, a szponzorok, a kollégák segítségével, amelyben az alkotók arcképfotóval és egy képpel szerepelnek. A tábor eddig még minden évben sikeresen megszervezte az utolsó napokban a záró kiállítását, amelyet neves művészek, művészettörténészek, írók, költők és a közélet méltóságai is meglátogatnak, a záró kiállításon közreműködnek.

Az Alkotótábornak állandó kiállítása van Debrecenben, az Aranybikában és a Cívis Hotelben; Hajdúhadházon a Dr. Földi János Általános és Művészeti Iskolában; a Hortobágyi Önkormányzat Galériájában és a Patkós Galériában.

A tábor tagjai 1996-tól minden évben festettek történelmi képeket a nagy évfordulók miatt, így határon innen és túli magyar festők hatvannégy történelmünkkel foglalkozó képe létható a Millecentenáriumi Galériában a Hortobágyon.

2001. február 19-én XXII. alkalommal került sor a Hortobágyi Alkotótábor megnyitására. Az ünnepélyes nyitóünnepséget a szokásokhoz híven, a debreceni Aranybika Üvegtermében rendezték meg. Több köszöntő beszéd után, ekkor is átadásra kerültek a Boromissza Tibor emlékérmek. Égerházi Imre bemutatta a résztvevő művészeket és ismertette az Alkotótábor programját, majd kiosztotta a 2000. évi milleneumi katalógust. Ezután kezdődött az igazi munka a Hortobágyon, hogy a művészek megvalósíthassák álmaikat, célkitűzéseiket és jelenlétükkel Debrecen város, Hajdú-Bihar megye és Magyarország hírnevét erősítsék.

Égerházi Imre rendkívüli szervező erővel rendelkezett, amellyel összefogta a regionális művész társadalmat. Halálával óriási űr keletkezett e téren. Szerette volna, ha halála után Szabó Zsuzsa fiatal, hajdúhadházi festőművész vezeti az Alkotótábort, aki nagyon sokat segített neki az alkotótáborral kapcsolatos munkáiban.

2006. július 22-én „valóra vált” egy álom. Megalakult az „In Memoriam Égerházi Imre” HAJDÚHADHÁZI NEMZETKÖZI MŰVÉSZELEP Hajdúhadházon. Alapítói Szabó Zsuzsa, Vass László a Dr. Földi János Általános és Művészeti Iskola igazgatója és Béres László Hajdúhadház polgármestere. A művésztelep vezetője Szabó Zsuzsa. Az első táborban, 11 olyan festőművész vett részt, akik már alapító tagjai voltak a Hortobágyi Alkotótábornak is, így közel 20-25 éve ismerik egymást és ismerték Égerházi Imrét is. Neki állítanak emléket és próbálják folytatni az ő megkezdett munkáját.

C, Külföldi művésztelepek

Bessanban, a francia Alpokban az alkotótábor két francia fotós tagja javaslatára alapított egy művésztelepet. Az 1992-es évben St. Michel-ben Pierre Gevert francia alprefektus segített a megszervezésben a magyarok útmutatásainak, gyakorlati tapasztalatainak alapján.

Az első évben tizenhatan vettek részt ezen a művésztelepen, néhány helyi festő kivételével mindenki magyar volt, vagy magyar nemzetiségű. St. Michel-ben azóta is csodálkoznak a magyar nyelv nagyságán, mert a hat országból jelenlévők mind magyarul beszéltek. Ettől az időtől kezdve Égerházi Imre tiszteletbeli elnöke lett az Europrenes de L' art-nak. Ez a tábor ugyanúgy, mint a Hortobágyi fotósokat is fogad.

A Franciaországi festőtelepen kívül a festőművész még számos alkotótábort látogatott szerte a világban, de különösképpen Erdélyben.

Különösen büszke volt a finnek, a franciák, a litvánok és olasz művészkollégák barátságára. A barátságok szövődését a fent említett művésztelepek nagyban elősegítették.

8. Szervezői munkássága

A Hajdúböszörményi Nemzetközi Művésztelepen, mint a művésztelep egyik alapító tagja, figyelemmel kísérte, hogyan alakítják ki a művésztelep arculatát. A szervezőmunkában, több esetben is részt vett. Az Ő feladatai közé tartozott Erdélyből magyar nemzetiségű művészeket hívni. Hiába küldték el hivatalosan a meghívókat korábban, azok nem jutottak el azokhoz, akikhez ők szerették volna. Ezért a kitöltetlen meghívóleveleket átvitte magával és ott a helyszínen, az általa ismert vagy ajánlott kollégáknak elmondta mit is szeretnének. Ha valaki elfogadta a meghívást, akkor kitöltötte a nyomtatványt, s amikor hazajött küldött vissza nekik néhány üdvözlő sort. Így megvolt a meghívó és a boríték is. Ezzel a módszerrel sikerült több erdélyi kollégát a hajdúböszörményi telepre hívni. A művésztelepen a változó művésztelepi vezetőknek is a segítségére volt Égerházi Imre, s így belelátott a művésztelep életébe is.

1975-ben a Hajdú-Bihar megyei Vendéglátó Vállalat igazgatója megkérte, hogy segítsen a Hortobágyi Művésztelep megszervezésében. A szervezés első fázisában Ő elmondta az addigi tapasztalatait, irányelveket adott, de a szervezés második fázisát nem vállalta, mert az egybe esett a hajdúböszörményi telep egy hónapos idejével. Így ezt a munkát más végezte el. Két év után ez a művésztelep megszűnt.

Korábban a 70-es évek elején sokat járt Nyugat-Európában és egyszer egy svájci presszóban világhírű alkotóművészek kiállítását látta (8-10 db-ot) paravánon. Neki ez nagyon megtetszett, s amikor Németországban és Franciaországban ugyanezt tapasztalta, elhatározta, hogy ha hazajön, megszervezi Debrecenben a Presszó tárlatokat.

Az első Presszó tárlatot az Aranybika Halljában a Képcsarnok Medgyessy termének anyagából válogatta. A kiállítás igen jól sikerült, mert óriási visszhangja volt.

Ugyanakkor egyesek dühödten ócsárolták, hogy miért kell a habos torták közé művészi alkotásokat vinni. Megküzdve az ilyen jellegű ellenállásokkal folyamatosan, évenként legalább két tárlatot csináltak, a vendéglátó vállalat korábban vásárolt anyagából. Előbb az Orange, később a Kedves presszóban voltak ezek a kiállítások. Amikor leszedték a képeket, a vendégek nagyon hiányolták, mert megszerették őket.

Ezen az alapon kezdődött el az Üzemi Tárlatok szervezése is.

1971-ben a Szakszervezet Kulturális Bizottsága és a Magyar Képző és Iparművészek Kelet-Magyarországi Területi szervezete elhatározta, hogy kiállításokat szervez évente húsz nagyüzemben, hogy a dolgozókhöz közelebb vigye az alkotó művészetet.

Ezeket a kiállításokat az üzemi étkezdében, a gyár vagy vállalat kultúrtermében rendezték meg olyan színvonalasan, mintha egy jelentős galériában lenne. Az első tíz évben a közönség és az alkotók találkozásain Égerházi Imre is részt vett, több esetben tárlatvezetést is tartott. A tizenegyedik évtől kezdve a szervezést mások segítségével csinálta, a találkozók, kiállítás megnyitók megszervezte és minden évben az Alföldi Nyomda segítségével színes katalógusról gondoskodott.

Rendkívül sikeresnek tartotta ezt a tevékenységét, mert olyanokhoz jutottak el, akik sohasem jártak kiállítótermekbe, múzeumokba. Hajdúböszörményben a legkimagaslóbb szakmai munkát Káplár Miklós-díjjal, itt pedig a Megyei Szakszervezeti Tanács díjával jutalmazták. „Örülök annak, hogy mindkét helyen művészeti munkásságomat és szervező munkámat díjakkal jutalmazták.”(21)

1982-ben a Hajdú-Bihar megyei Vendéglátó Vállalat igazgatója megbízta azzal, hogy a Hortobágyi fogadóba szervezze meg a téli művésztelepet. Az akkori megyei vezetés javaslatára nem művésztelepnek, hanem alkotótábornak nevezték el a fogadóban az öt személy által létrehozott közösséget. Ezt az alkotótábornak Égerházi Imre haláláig vezette.

Abban különbözött a többi művészteleptől, hogy itt mindenki kifizeti a ráeső költséget, vagy pedig szponzorok fizetik meg. 1983-tól a telep nemzetközi azáltal, hogy jugoszláviai és francia tagjai is lettek. Később kibővítették a nemzetközi részvételt annyira, hogy volt olyan év, amikor 22 országból jöttek alkotók a világ minden részéből.

Más művésztelepeken való részvétel során megállapodtak abban, hogy művész és kiállításcserékkel segítik egymást. Ezt a megállapodást a Hortobágyon aláírták az ukrán és a román művésztelep vezetői, valamint a hajdúböszörményi és hortobágyi telep vezetői is.

Égerházi Imre a két hajdúsági művésztelepen szerzett tapasztalataival segítette az erdélyi és a kárpátaljai festőkollégákat a munka eredményességében.

Nagy öröm volt számára az is, hogy sikerült a Munkácsi Várban, egy magyar szobában tizenhat magyar festő alkotótábori tag állandó kiállítását megrendezni. Ebben a szervezőmunkában Micska Zoltán segítségét feltétlenül meg kell említeni.

Égerházi Imre számos szervezési feladaton volt már túl, de mindezek mellett még sok szervezetnek is tagja volt: a Magyar Képzőművészek és Iparművészek Szövetségének, a Magyar Alkotóművészek Országos Egyesületének, a Magyarok Világszövetségének, a Magyar Festők Társaságának (Budapest), a Művészek, Műpártolók Egyesületének (Debrecen), a Magyar Képzőművészek és Iparművészek Kelet-magyarországi Területi Szervezetének (Debrecen), a DAB Szellemi Szegénylegények Társaságának (Debrecen), a Szimposion Társaságnak, a Széchenyi Kaszinónak, a Bocskai Egyesületnek és számos más egyesület, illetve alapítvány tagja vagy currátora volt..

9. Elismerések

A, Ars poeticája

A művész hitvallása festészetéről a következő:

„Úgy érzem, hogy akkor vagyok igaz, ha követem a valóságot, ha festészetemben korunk társadalmi, emberi, érzelmi viszonyai tükröződnek. Festek, rajzolok, ahogyan belsőm diktálja. Nem spekulálok, nem igazodom az éppen soros "divathoz", nem igyekszem olyan képet festeni, amelyik mindenáron az "újat-keresés", a kísérletezés jegyében születik. Szeretem viszont, ha mond a képem valamit a nézőnek, ha köztünk a kép által kapcsolat teremődik. Szeretem a tiszta képi rendet, a színek harmóniáját. Kerülöm a harsányságot, a sok mindent takaró homályt, a meghökkentő abszurdumot. Nem akarok "polgárt pukkasztó" lenni. A szép esztétikum nyelvén szeretnék beszélni.

Nem vagyok híve a nagy váltásoknak, a 180 fokos fordulatoknak. Kis lépésekkel igyekszem korszerű lenni. Igyekszem viszont megérteni és elfogadni mindazokat, akik "másképpen" gondolkoznak, még akkor is, ha a könnyű siker divatlován lovagolnak.

Hiszem azt, hogy a művészetnek jövője van és ez: nem a képtelen képé!

Kevés alkotónak adatik meg, hogy teljesen új utat törjön és teremtsen a művészetben. Nagyon nehéz ma már olyat alkotni - nem csak a festészetben -, hogy valakit valakivel ne lehetne rokonítani, kapcsolatba hozni. A "saját nyelven beszélés" a legnehezebb. Egy olyan kifejezési forma, amely csak az alkotójára jellemző. Nem kis munkába és időbe került, míg a meglévő izmusokból és saját elképzelésemből sikerült egy rám jellemző forma- és színvilágot kialakítani. A konstruktív kubizmus két dimenziója elmerévítette a képeimet, ezért az impresszionisták poentirista levegőjét kellett kölcsönvenni, hogy éljenek a képek. Látszatra - mind minden, ami már megoldott - egyszerű. A megszokott perspektíva helyébe a "lapok" egymás elé és mögé helyezésével kellett a távlatot megoldani. A "márványozás", a "rarakás", a "visszakaparás" csak dúsította a képi felületet.

Nem tartom bántónak - épp ellenkezőleg -, amikor művészeti írók munkásságomat rokonították a magyar szecesszióval, az alföldi festészettel. Nagy veszteség lenne a művészetben, ha annak nemzeti jellege teljesen megszűnne, de az sem jó, ha csak az dominálna.

Mivel magyarnak születtem, ha író lennék, magyarul írnék, ha zenész lennék, támaszkodnék a hagyományokra is, ezért természetesnek találom, hogy festészetemben ezek feltalálhatók.

Legszívesebben a Hajdúság, Hortobágy, Erdély tájait, embereit rajzoltam, festettem. De Ady, Krúdy, Petőfi, Csokonai, Rákóczi, Dózsa, Bocskai, Kodály, Bartók is ecsetem alá került.

Festettem Európa, Ázsia igen sok országában, ahol megfordultam, vagy művésztelepen voltam. Megismertem a kortársak művészeti törekvéseit, találkoztam a korábbi alkotók eredményeivel, s mindez segített önmagamot megtalálni, hitemben, munkásságomban megerősíteni.

Sok nehézséggel kellett megbirkóznom, ami közül legnehezebb az a kettősség volt, hogy dolgozzam a hivatalban és fessek a szabad időmben. Keveset aludtam, keveset voltam a családdal, de akit az ördög sarkantyúja megérint, annak nincs nyugta, bármilyen nehézségek árán is eléri célját”.(22)

B, Vélemények, kritikák

Az alkotó művészek a róluk megjelent kritikákat többféleképpen fogadják. Vannak, akiket egyáltalán nem érdekel, vannak vitatkozó típusok és vannak, akik vitatják a kritika megállapításait, de legtöbbször odafigyelnek arra, ahogyan munkáikat hogyan értékelték.

Az Égerházi Imréről megjelent kritikák általában egy-két esettől eltekintve pozitívak voltak. Mint a művész mondta: „volt olyan kritika, aminek szívből örültem, mert megéreztem azt, ami engem a kép elkészítésénél vezetett. Annak is örültem, hogy több alkalommal a magyar szecesszió gödöllői ágával rokonítottak. Én ekkor már ismertem és nagyon szerettem Weigand, Nagy Sándor, Kőrösfői Krisch Aladár, Róth Miksa és mások munkáit, és nem egy képet magam is rokonítottam velük.”(23)

Több olyan képet festett, amelyek hangulata, drámaisága az ismert Marosvásárhelyi Kultúrpalotában lévő Róth Miksa által készített képekkel mutat rokonságot. Más esetben a hazai gyökerek megtalálása érhető tetten munkáiban, különösen az erdélyi képeinél, ahol festői munkássága legjelentősebb alkotásai születtek.

1961-től 2001-ig összesen 309 kiállítása és ebből, mintegy 76 önálló kiállítása volt.

A kiállításokat a sajtó, a rádió, a tévé figyelemmel kísérte s ezek teljes felsorolása és leírása terjedelmükénél fogva nem lehetséges, azonban az alábbi szemelvények és kivonatok képet adnak a kiállított munkákról:

„Nem akar meghökkenteni: csendesen, néha szűkszavúan vall az egyszerű emberekről, életükről. Kis méretű képei amolyan noteszlapok, a mindennapi életből gyors, könnyed vonásokkal kiragadott rajzok.”(24)

„...Művészetében központi helyre került az ember, finom portréi, figurális kompozíciói arról tanúskodnak, hogy megtalálta az utat az ember őszinte, igaz ábrázolásához, az ember gondolatainak, érzelmeinek áttételes kifejezéséhez.”(25)

„Falun született s gyerekeskedett, városban él. E két forrásból meríti élményeit. Tárgyban is, szemléletben is. Szerkezetei, formái, vonalai, színei egyszerűsítettek, koncentráltak, kifejezők.” (26)

"...Kevés színt használ, skálája mélyre hangolt, amelyről széles mezejű fehér vagy sárga felületek villannak elő mintegy háttérül a rajzosan jól kiemelhető figuráknak, fák fekete ágainak, lombozatának..."(27)

„Megőrzi a formák plaszticitását, de csupán a jelzés határáig. Alig mélyíti és távolítja a síkot. Minden esetben tisztázza számára mi a fontos, s egyedül ezt, ezeket hagyja meg. Amit meghagy, az mind hangsúlyos, mind követeli és megérdemli a kiemelést...

Minden képnél egy-egy telt, mély, erős szín csendíti meg az alaphangot, s hozzá igazodik a többi. Gyakran csupán az árnyalatig, legföljebb a szorosán kapcsolódó rokon neműekig bontja széjjel a színeket. Tónusainak töménysége, illúziót keltő ereje, pontosan illeszkedik a kompozíció egészéhez. Nem pusztán rajzol, színez, hanem saját világát fejezi ki és ábrázolja... Szembetűnő vonása valami felelős komolyság, férfias mértéktartás. Stílusa szinte a lehető legszélsőségesebb határig leegyszerűsítő, egyúttal azonban kerüli az önkényes torzításokat.”(28)

„Szép tiszta vonalrendszer, mély zengésű, változatos, de egybehangolt színvilág. A témák nagyvonalú aprólékosságot mellőző kezelése, gondos kidolgozás, míveség. Ezek Égerházi képeinek egységesen jellemző s valóban megragadó sajátosságai.”(29)

„Tájképein, s főleg utcarészletein, házkompozícióin nyugalmas egyensúlyba jutnak a látvány természeti formái és a geometriai elemek. A formák kontúrjai külön színmezőket határolnak, amelyeken belül a valőrök átmeneteinek gondos kimunkálása, a kép tónusegysége uralkodik”(30)

„Nem drámai alkat. Szemlélődő, meditáló ember. Mértéktartó a formák leegyszerűsítésében, stilizálásában, elvonatkoztatásában, csak addig megy el, amíg minden feledlegesnek vélt sallangot lehánt, de a tárgyak, a táj, az ember sajátos karaktere, felismerhetősége megmarad.”(31)

„Figurális képeit konstruktívan építi fel, szorosán kötődik valamilyen konkrét témához vagy jelenséghez. Színvilága határozott, mély tónusban dolgozik, szereti a sötét kontúrokat. Ezzel mintegy meghatározza formáinak hatóerejét, egyben ragaszkodását a vonal és rajz tisztaságához.”(32)

„Égerházi Imre egyike azoknak a debreceni festőknek, aki tehetsége, önmaga iránt támasztott igényessége, fegyelmezettsége, s magas fokú embersége révén emelkedett azok közé, akik Debrecen képzőművészeti életét új színekkel gazdagítják.”

„Abból, hogy a képmezőket szélesen teríti egymás mellé, és azokat vonallal határolja el egymástól, mértanias szerkesztési módra kell következtetnünk. Még az emberi arcot is szigorú mértaniassággal jeleníti meg anélkül, hogy ezzel a felismerhetetlenség felé tolná el. Változik a kép, amikor a hajdúsági tájak kerülnek ki ecsetje alól: jellegzetes tanyákkal találkozunk, csontos képű hajdúsági emberekkel, elégikus hangulatú temetőrészletekkel. Évente találkozik a Kárpátok két oldalán fekvő székely és csángó falvakkal, s hogy képeinek motívumait nagy részben ennek a vidéknek tárházából meríti.”(33)

„... A népdal tömör egyszerűségével hatnak a képek..... a lényegre való törekvés a műveknek legfőbb erénye. Kerül minden felesleget, színekben, részletekben anélkül, hogy ezáltal szegényítené élményét. Biztos érzéssel választja ki azt, ami csak a kép által mondható el...

... A kompozíció kiegyensúlyozottsága, szerkesztettség, a felület (faktúra) gondos megmunkáltsága, a rajzi fegyelmezettség a mérlegelő intellektus jelenlétéről vallanak. A visszatartott, harsányságot kerülő színvilág egyfajta szemérmes érzelmességet, líraiságot fejez ki. A puritánság mutatkozik meg többek között abban, hogy a térillúzió helyett, az impresszionisztikus, atmoszférikus perspektíva helyett, síkba, két dimenzióban komponál. Nem elkápráztatni akar, hanem csendes szemlélődésre bírni. Ezért kerüli a nagy kontrasztokat. Borongós színei, határozott körvonalú időkön át kiérlelt, érett önismeretre valló, igényes művésztől tanúskodnak...”(34)

„Természete puritán, amely épp ez által tud lényegre törni, mivel minden feleslegest elhagy, tud és mer elvonatkoztatni. Egyetlen képe sincs, amelyeken akár a színek, akár a kompozíció harmonikusságát bármi is megzavarná.”(35)

"Alapvető egyéni alkotói sajátossága a megismert, átélt környező valósághoz ragaszkodás, az élmények festői nyelven, festői, grafikus eszközzel való megjelenítése, ami más szóval azt jelenti, hogy a művész ezer szállal kapcsolódik világhoz, ennek jelenségeihez, életmegnyilvánulásaihoz, s azt elragadó gazdagsággal igyekszik kifejezni. Több ez azonban, mint puszta realizmus: Égerházi művészetében is lejátszódik a csoda; a valóságnak egy magasabb, nemesebb, maradandóbb szintre való emelése...

... A tiszta formák, kiegyensúlyozott szerkezet valami pompás nyugalmat, olykor egyenesen monumentalitást kölcsönöznek festményeinek. Az egységet, nyugalmat szolgálja, hogy alapjában kevés színnel él.”(36)

„Égerházi Imre rajzaiban az emberi élet, a környezet széles skálán áll előttünk. Portrék, aktok, a hajdúsági ember és táj mellett felsorakoznak az erdélyi tájak és emberek örömeikkel, gondjaikkal, múltjukkal és jelenükkel, felcsillantva a jövő reménységét is. ...Rajzművészetében a valóság nemesebb, maradandóbb lesz, eszmeileg távolabb tekintő gondolatokkal a hétköznapok egyhangúsága fölé emelkedik, ezáltal teljesíti a művészet feladatát, mert nem egyszerűen megörökít, hanem szebbé értelmesebbé teszi környezetét életét...”(37)

„A képek kitűnőek, nagyon szépek, egy másfajta képét mutatják a Hortobágnak, a Hajdúságnak, a hajdú embernek, mert a táj állandó, az ember rajta mindig változik, mint az irodalomban is, nemcsak azt festi az ember, a költő, amit lát a tájban, hanem a maga arcát is rárajzolja, ugyanígy van ez a képzőművészetben és a festészetben is.”(38)

„...Művészetére a sokféleség és a sokszínűség jellemző. A sokféleség a technikában és mondanivalóban jelenik meg, hiszen egyaránt otthon van ő a grafika világában, rajzai éppúgy karakteresek, mint monotípiái vagy nyomatai. Akvarelljeinek szinte légies finomsága, olajfestményeinek markáns „égerházi” vonalvezetése magával ragadja a szemlélőt.”(39)

„...Mintha azt szuggerálná nézője, Illyéssel szólva: „harmóniát, rendet, igazit, vagy belevész a világ.” Visszafogott tónusú, árnyalat, meleg pasztellszíneivel is sugalmazza ezt, de nem kiabálva. Mert épp az egyensúlyteremtő rendszeret, a finoman kiegyensúlyozott szerkesztés áll a maga csendességéve, puritanizmusával a legélesebben szemben a mai káosszal, homállyal, mellébeszéléssel. S az, hogy alkotói fegyelme minden képi locsogást kerül, a világot patikamérlegre tevő intellektusa csak a fontosnak ítéltre koncentrálna, képei ezért hatnak „a népdal egyszerűségével.

Elhagy minden fölösleges elemet. Így aztán felszabadultabban absztrahálhat, nagyobb alkotói tér nyílik számára nagy léptékekben gondolkodni, boltozatos, nagy ívű kompozíciókat alkotni, s egyúttal a legfinomabb szín-, forma- és tartalmi árnyalatokkal is élni.

Festményei, rajzai, metszetei világos, tiszta, szabatos s rétegeltségükben is „közérthető” képi nyelven szólnak. ...”(40)

„...A vertikálisan megnyújtott képek a valóság látszólag más, mégis általánosan érvényes szeletét adják, s amennyiben a vertikális kompozíción belül horizontális cselekmény-, illetve motívumvonalak fogalmazódnak meg, az emberi világban való egyensúlya, az úgynevezett egyetemes kereszt rajzolódik ki ez által. Jól látható, hogy a már állandó jelentéssel társított, mély szociografikus, etnografikai és népművészeti ismeretekről is tanúskodó választások nyomán képre fogalmazódó tárgyi környezetben megjelenő figurák az erre merőleges pozíciót veszik fel. Például a fák, az épületek és a megjelenő arcok, fejek képzeletben összekötött vonalai metszik egymást, olyan ritmust teremtve, olyan mozgást indítva el mely aztán halálig tartó dobbanásaira, azaz: az élet ritmusára emlékeztetnek minket.

Ez a ritmus erősödik a tónusok, az árnyalatok ábrázolása közben, a tömegszerűség, a sötét és világos felületek kialakításában. A fehérek világítanak, a világos színek megtisztítanak. Az alkalmazott színek egynemű, tiszta és egyértelmű minőséggé válnak, teljes összhangban, harmóniában a kompozícióval és a jelentéssel megtöltött felülettel is. Mindeközben Égerházi Imre követi a realista ábrázolásmód törvényeit, ugyanakkor a látványt egyszerre rendezettebbé és absztraháltabbá is teszi a monotípiá. A realista témát a technika kiemeli a reális szintből hangulatibbá, bensőleg is elvonatkoztatottabb tartalmúvá teszi. ...A jellem és a sors sok helyütt nem magában az arcban, annak ábrázolásában mutatkozik meg Égerházi Imre grafikáiban, hanem az ábrázolt szituációban, az abból létrejött kisugárzásban. Így lehet egyszerű eszközökkel és megfogalmazással csak jelzésértékűen is, például az alapvető emberi minőségeket, a szeretetet, a féltést, vagy mint ahogyan az egyik képen látjuk: a gyászt is kifejezni anélkül, hogy látnánk könnyet, gyászoló arcot vagy tekintetet, mert maga a kép egész válik tekintetté.”(41)

10. Kiállítások jegyzéke

1961

- Tótfalusi Sándor Művelődési Seregszemle - Debrecen

1962

- Őszi Tárlat - Debrecen
- Megyei Amatőrök kiállítása - Debrecen, Déri Múzeum

1963

- Őszi Tárlat - Debrecen
- Velényivel közös kiállítás - Debrecen, Ady Művelődési Központ

1964

- Hajdúsági Művésztelep Záró kiállítás - Hajdúböszörmény
- Velényivel közös kiállítás - Nádudvar, Művelődési Ház
- Kovács Béla szobrásszal kiállítás - Hajdúböszörmény, Hajdúsági Múzeum
- Őszi Tárlat - Debrecen

1965

- Hajdúsági Művésztelep Záró kiállítás - Hajdúböszörmény
- Hajdúsági Nemzetközi Művésztelep kiállítása - Moszkva
- Hajdúhadház, Művelődési Ház, önálló
- Hajdúböszörmény, Hajdúsági Múzeum, önálló
- Miskolci Nemzeti Színház Grafikai Biennale - Miskolc
- Őszi Tárlat - Debrecen
- Formalkyd kiállítás - Debrecen

1966

- Hajdúsági Művésztelep Záró kiállítás - Hajdúböszörmény
- Debrecen, Csokonai Klub, önálló
- Őszi Tárlat - Debrecen
- Kis Grafikai kiállítás - Debrecen
- Szabolcs-Szatmár és Hajdú-Bihar kiállítása - Hajdúböszörmény
- Formalkyd kiállítás - Budapest

1967

- Hajdúsági Művésztelep Záró kiállítás - Hajdúböszörmény
- X. Alföldi Tárlat - Békéscsaba

- Formalkyd kiállítás - Nyíregyháza
- Hajdúböszörmény - Múzeum, önálló
- Formalkyd kiállítás - Debrecen

1968

- Lengyelország, Lublin
- Hajdúsági Művésztelep Záró kiállítás - Hajdúböszörmény
- XI. Alföldi Tárlat - Békéscsaba
- Őszi Tárlat - Debrecen

1969

- Románia, Nagyvárad
- Hajdúsági Művésztelep Záró kiállítás - Hajdúböszörmény
- Debrecen, Csokonai Klub, önálló
- Balmazújváros, önálló
- Megyei Őszi Tárlat - Debrecen

1970

- Debrecen, Művelődési Központ, önálló
- Hajdúsági Művésztelep Záró kiállítás - Hajdúböszörmény
- XIII. Alföldi Tárlat - Békéscsaba
- Tavaszi Tárlat - Debrecen
- V. Balatoni Nyári Tárlat - Keszthely
- II. Országos Nyári Tárlat - Debrecen, Déri Múzeum
- Virág a képzőművészetben - Debrecen
- Őszi Tárlat - Debrecen

1971

- Hajdúsági Művésztelep Záró kiállítás - Hajdúböszörmény
- Akvarell és guache a magyar képzőművészetben - Debrecen
- XIV. Alföldi Tárlat - Békéscsaba
- Területi Tavaszi Tárlat - Debrecen
- Fellegi Vince Gyűjteményes kiállítás - Debrecen
- Üzemi Tárlat - Debrecen
- Megyei Őszi Tárlat - Debrecen, Derecske
- Lengyelország, Lublin
- Virág a képzőművészetben - Debrecen

1972

- II. Országos Vázlatkiállítás - Hajdúszoboszló
- VII. Üzemei Tárlat - Debrecen
- XIII. Nyári Tárlat - Szeged
- Virág a képzőművészetben - Debrecen
- Budapest, Múcsarnok, MOM székház
- Debrecen, DATE Galéria, önálló
- Hajdúsági Művésztelep Záró kiállítás - Hajdúböszörmény
- Akvarell és guache a magyar képzőművészetben - Debrecen
- Budapest, Budapesti Kiállítási Intézmények, önálló
- Debrecen, Horváth Árpád Művelődési Ház, önálló
- Hajdúnánás, Művelődési Központ, önálló
- Akvarell és guache a magyar képzőművészetben Hajdúszoboszló
- XV. Alföldi Tárlat - Békéscsaba
- Debrecen, Tégláskerti Művelődési Ház, önálló
- IV. Üzemi Tárlat (BIOGAL) - Debrecen
- V. Üzemi Tárlat (VOLÁN) - Debrecen
- VI. Üzemi Tárlat (MAM) - Debrecen
- Debrecen, Medgyessy Képzőművészeti Kör és Stúdió, önálló
- III. Országos Nyári Tárlat - Debrecen
- Tavaszi Tárlat - Nyíregyháza, Debrecen
- VI. Balatoni Nyári Tárlat - Keszthely
- II. Országos Vázlatkiállítás - Debrecen
- X. Jubileumi Üzemi Tárlat - Debrecen
- XI. Üzemi Tárlat - Debrecen
- Püspökladány, Művelődési Központ, önálló
- Magyar Nemzeti Galéria - Budapest

1973

- Hajdúsági Művésztelep Záró kiállítás - Hajdúböszörmény
- Magyar Nemzeti Galéria - Budapest
- Nyíregyháza, Múzeum
- XII. KPVPSZ Kulturális Napok - Debrecen
- Görbeháza, Művelődési Ház, önálló
- Bagamér Művelődési Ház, önálló
- Nagyvárad, Múzeum

- XVI. Alföldi Tárlat - Békéscsaba
- Hajdúhadház, Csokonai Művelődési Ház, önálló
- Balatoni Nyári Tárlat - Keszthely
- Tiszacsege, Művelődési Ház, önálló
- Győr, Győri Múcsarnok
- Őszi Tárlat - Debrecen
- Üzemi Tárlat (HIM) - Téglás
- Hajdúböszörmény, Hajdúsági Múzeum, önálló

1974

- Hajdúsági Művésztelep Záró kiállítás - Hajdúböszörmény
- XVII. Alföldi Tárlat - Békéscsaba
- Kis Grafikai kiállítás - Berettyóújfalu
- Nyírbátor, Báthori István Múzeum
- XV. Szegedi Nyári Tárlat
- Hajdú-Bihar megyei festők kiállítása - Debrecen, Medgyessy Terem
- IV. Nyári Tárlat - Debrecen
- Üzemi Tárlat - Debrecen
- IV. Presszó Tárlat - Debrecen
- Gröznjan (Istria), önálló
- Győri Múcsarnok

1975

- Szolnoki Festészeti Triennále
- Debrecen, Pedagógus Művelődési Ház, önálló
- Hajdúsági Művésztelep Záró kiállítás - Hajdúböszörmény
- Jubileumi Tavaszi Tárlat - Debrecen
- Szegedi Nyári Tárlat
- Mezőgazdaság a Képzőművészetben - Budapest
- Nyíracsád, önálló
- Agrár Egyetem, Aula - Debrecen, önálló

1976

- Hajdúsági Művésztelep Záró kiállítás - Hajdúböszörmény
- Országos Nyári Tárlat - Debrecen
- Országos Nyári Tárlat - Szeged
- Nagyvárad

- Debrecen, Nyulasi Általános Iskola, önálló
- Őszi Tárlat - Debrecen

1977

- Üzemi Tárlat - Debrecen
- Szolnoki Festészeti Triennále
- KPVDSZ Galéria - Debrecen
- Potsdam, Insel Kultúrház, Záró kiállítás
- Tavaszi Tárlat - Debrecen
- XX. Alföldi Tárlat - Békéscsaba
- Szegedi Nyári Tárlat
- VIII. Presszó Tárlat - Hajdúszoboszló
- Ady Emlékére kiállítás - Debrecen

1978

- Hajdúsági Művésztelep Záró kiállítás - Hajdúböszörmény
- Országos Nyári Tárlat - Debrecen
- Debrecen, Alföldi Nyomda, önálló
- Nyíregyháza, Krúdy pályázat kiállítás
- Hatvani Galéria, önálló
- II. Szolnoki Festészeti Triennále

1979

- I. Nyári Egyetemi Tárlat, Debrecen, KLTE Díszudvar
- Hajdúsági Művésztelep Záró kiállítás - Hajdúböszörmény
- Hajdúböszörmény, Művelődési Központ, önálló
- XXI. Alföldi Tárlat - Békéscsaba
- Magyar Nemzeti Galéria - Budapest
- Debrecen, Rudas László Általános Iskola, önálló

1980

- Debrecen, Medgyessy Terem, önálló
- Hajdúsági Művésztelep Záró kiállítás - Hajdúböszörmény
- Vác, önálló
- Képzőművészek a sportért - Debrecen

1981

- Hajdúsági Művésztelep Záró kiállítás - Hajdúböszörmény
- II. Egyetemi Tárlat - Debrecen

- Hajdúböszörmény, Múzeum, önálló
- Csontvári Terem - Budapest
- Egyesült Izzó - Hajdúböszörmény, önálló

1982

- Aba Novák Terem - Szolnok
- Üzemi Tárlat - Debrecen
- Hortobágyi Alkotótábor Záró kiállítás - Hortobágy
- KPVDSZ József Attila Művelődési Ház - Debrecen
- Hajdúhadház, Csokonai Művelődési Ház, önálló
- Hajdúsági Művésztelep Záró kiállítás - Hajdúböszörmény
- Gröznjan (Istria)
- Debrecen, József Attila Művelődési Ház, önálló
- A Hajdúság és a Hortobágy kiállítás - Gyöngyös, Diósy Antal terem
- Vác, önálló
- Budapest, Csontváry Terem

1983

- Hajdúsági Művésztelep Záró kiállítás - Hajdúböszörmény
- XXII. Alföldi Tárlat - Békéscsaba
- Debrecen, Medgyessy Terem, önálló
- Gabonaforgalmi és Malomipari Vállalat - Debrecen
- Budapest, Volfram gyár, önálló
- I. Táblakép festészeti kiállítás Biennále - Szeged
- Debrecen, Bányai Júlia Általános Iskola, önálló

1984

- Országos Képzőművészeti Kiállítás - Budapest, Múcsarnok
- Aba Novák Terem - Szolnok
- Jyväskylä - Finnország
- Hajdúsági Művésztelep Záró kiállítás - Hajdúböszörmény
- Ózd, Művelődési Központ, önálló
- XXIV. Országos Nyári Tárlat - Szeged
- Gornja, önálló
- IV. Szolnoki Triennále
- XIV. Presszótárlat - Debrecen
- Országos Nyári Tárlat - Debrecen

- HVDSZ Galéria - Budapest

1985

- Hajdúsági Művésztelep Záró kiállítás - Hajdúböszörmény
- Alföldi Tárlat - Békéscsaba
- Hajdúböszörmény, Művelődési Központ, önálló
- Debrecen, Kölcsey Művelődési Központ, önálló
- Mezőgazdaság a Képzőművészetben - Budapest
- Moszkva
- Vásárhelyi Őszi Tárlat - Hódmezővásárhely

1986

- Hollóssí Simon Galéria - Budapest
- Országos Nyári Tárlat - Debrecen
- Hajdúhadház, Csokonai Művelődési Ház, önálló
- Karcag, Dériné Művelődési Ház, önálló
- Káplár-díjasok kiállítása - Hajdúböszörmény, Hajdúszoboszló
- Debrecen, Medgyessy Terem, önálló
- Aba Novák Terem - Szolnok
- Nyíregyháza, Vác, Budapest, Hajdúböszörmény, önálló
- Hajdúsági Művésztelep Záró kiállítás - Hajdúböszörmény
- SZOT ösztöndíjasok kiállítása - Budapest
- Magyar Nemzeti Galéria - Budapest

1987

- Karcag, önálló
- Hódmezővásárhely, Tornyai Múzeum, önálló
- Debrecen, Pódium Terem, önálló
- Thionvill, Rodemack - Franciaország
- Debrecen, Petőfi Kisgaléria
- Debrecen, Újkerti Könyvtár, önálló
- Hajdúsági Művésztelep Záró kiállítás - Hajdúböszörmény
- Hajdúböszörményi Nemzetközi Művésztelep kiállítása - Nyírbátor
- V. Szolnoki Festészeti Triennále
- Hortobágyi Alkotótábor kiállítása - Budapest
- Erdély története kiállítás - Debrecen, KLTE
- Alföldi Tárlat - Békéscsaba

1988

- Hortobágyi Alkotótábor kiállítása - Debrecen, KLTE
- Hajdúsági Művésztelep Záró kiállítás - Hajdúböszörmény
- Hortobágyi Alkotótábor kiállítás - Budapest, Pataki Művelődési Központ

1989

- Alföldi Tárlat - Békéscsaba
- Debrecen, Művelődési Központ, önálló
- Debrecen, Alföldi Nyomda, önálló
- Hajdúsági Művésztelep Záró kiállítás - Hajdúböszörmény
- Hajdúböszörményi Művésztelep kiállítása - Budapest, Ernst Múzeum
- Kisújszállás, önálló

1990

- Hódmezővásárhely, Tornyai Múzeum, önálló
- Debrecen, DATE Galéria, önálló
- VI. Szolnoki Képzőművészeti Triennále
- Hajdúsági Művésztelep Záró kiállítás - Hajdúböszörmény
- Gyergyószárhegy, Kastélymúzeum
- Tokaj
- Művészek, Műpártoló Egyesületek kiállítása - Debrecen
- Mezőgazdaság a képzőművészetben - Budapest
- Délibábok hazája kiállítás - Debrecen, Déri Múzeum

1991

- Hatvan, Galéria, önálló
- Reformátusok II. Világtalálkozója - Debrecen, KLTE
- Őszi Tárlat - Debrecen
- Hajdúsági Nemzetközi Művésztelep kiállítása - Hajdúböszörmény
- Hódmezővásárhely, önálló
- Üzemi Tárlat - Debrecen
- Hajdúsági Művésztelep Záró kiállítás - Hajdúböszörmény
- Tojama, Tokió
- VIII. Országos Portré Biennále - Hatvan
- Képzőművészeti Találkozó - Szabadka

1992

- Tavaszi Tárlat - Debrecen

- Hajdúsági Művésztelep Záró kiállítás - Hajdúböszörmény
- St. Michel - Franciaország, Művésztelep Záró kiállítása

1993

- Kisújszállás, önálló
- Nyári Tárlat - Debrecen
- Debrecen, Csapókerti Művelődési Ház, önálló
- Hajdúhadház, Dr. Földi János Általános Iskola, önálló
- St. Michel - Franciaország, Művésztelep Záró kiállítása

1994

- Tájépfestészeti Biennále - Szeged
- St. Michel - Franciaország, Művésztelep Záró kiállítása
- Gyergyószárhegy, Kastélymúzeum, önálló
- Tavaszi Tárlat - Debrecen

1995

- St. Michel - Franciaország, Művésztelep Záró kiállítása
- Debrecen, Kölcsey Művelődési Központ, önálló
- Debrecen, DOTE Galéria, önálló
- Országos Nyári Tárlat - Debrecen
- Debrecen, Déri Múzeum
- Vármegye Galéria - Budapest
- Debrecen, József Attila Művelődési Ház, önálló
- Őszi Tárlat - Debrecen

1996

- Szolnoki Festészeti Triennále
- Mátészalka, Művelődési Ház
- Hajdúhadház, Iskola Galéria, önálló
- Hajdúhadház, Városi Könyvtár, önálló
- St. Michel - Franciaország, Művésztelep Záró kiállítása
- Gyergyószárhegy, Kastélymúzeum
- Országos Nyári Tárlat - Debrecen
- Likovni Susret Képzőművészeti Találkozó - Szabadka

1997

- St. Michel - Franciaország, Művésztelep Záró kiállítása
- Tavaszi Tárlat - Debrecen

- Kisgaléria - Hajdúszoboszló
- Hajdúhadház, Iskola Galéria, önálló
- Debrecen, Fény Galéria, önálló
- Kovászna, Kőrösi Csoma Sándor Művelődési Központ
- New Brunsvich, csoportos kiállítás

1998

- Tavaszi Tárlat - Debrecen
- Goes , Hollandia, önálló
- Zene a szemnek - Debrecen Déri Múzeum, Pécs, Budapest, Győr, Miskolc
- Őszi Tárlat - Hódmezővásárhely
- Kisgaléria - Hajdúszoboszló
- Szczna - Lublin, önálló
- Hajdúböszörmény, Bartók Béla Zeneiskola, önálló
- Hortobágy, Faluház, önálló
- Gyergyószárhegy, Kastélymúzeum

1999

- Kiskunfélegyháza, Kiskun Múzeum, Holló-díjasok kiállítása
- Zene a szemnek - Debrecen Déri Múzeum, Pécs, Budapest, Győr, Miskolc
- Debrecen, Aranybika
- Debrecen, Kortárs Galéria, önálló
- St. Michel - Franciaország, Művésztelep Záró kiállítása

2000

- Debrecen, Kortárs Galéria, önálló
- Debrecen, Medgyessy Múzeum, önálló
- Hajdúhadház, Jubileumi Életmű kiállítás, Iskola Galéria
- Szegedi Festészeti Biennále
- St. Michel - Franciaország, Művésztelep Záró kiállítása
- Gyergyószárhegy, Kastélymúzeum
- Őszi Tárlat - Debrecen
- Tavaszi Tárlat - Debrecen
- Nyári Tárlat Debrecen
- Kisgazda Székház Őszi Tárlat Debrecen
- Ezüst Négyszög Euro Régió kiállítás - Premisly, Kassa, Lwow, Debrecen
- Hatvani Tájépfestészeti Biennále

- Felsőbányai Művésztelep Záró kiállítása
- Gyergyószárhegyi Művésztelep Záró kiállítása
- Balatonvilágosi Művésztelep Záró kiállítása
- Keszthely, Kastélymúzeum, önálló
- Hajdúszoboszlói Művésztelep Záró kiállítása
- Berekfürdő Művésztelep Záró kiállítása
- Hajdúszoboszló Művésztelep Záró kiállítása

2001

- Magyar Képző és Iparművészek Szövetségének kiállítása - Budapest
- Hajdú – Bihar megyei Képzőművészeinek területi kiállítása - Debrecen
- Tavaszi Tárlat - Debrecen
- Hortobágyi Nemzetközi Művésztelep kiállítása - Hortobágy

III. Összegzés

A, „Élete” a halál után

Égerházi Imre 2006. november 12.-én tragikus hirtelenséggel hunyt el.

„A Hajdú-Bihar megyei művészek nagyon sokat veszítettek halálával, mert ilyen teret, amit Égerházi Imre biztosított nem kapnak tovább. Kivételes kisugárzása, óriási toleranciája és tájékozottsága magas intelligenciával párosult. Mindenképpen nagy veszteség.”(42) - mondta Józsa János szövetségi tag egy televíziós interjú során.

„Hiányát nemcsak a művész világ érzi, hanem minden szépet és igazat áhító ember”(43) - DTV.

„A művészet, az, szolgálat. Az ember hoz magával tehetséget. De a tehetség az megöli, ha nem dolgozik rajta és aminek ki kell jönnie, az kell is, hogy megtörténjen”(44) - Égerházy László fafaragóművész.

Az Égerháziak közös jellemzője az egyenesség, az őszinteség és haláluk után „nyomot hagyni” a világban.

Égerházi Imre festőművész emléke halála után több mint öt évvel is újra és újra felbukkan, hol egy kiállítás, hol a róla elnevezett díj átadása, hol egy neki szóló utólagos elismerés formájában.

2002. november 11-én halálának első évfordulója alkalmából „In Memoriam Égerházi Imre” emlékkiállítás nyílt Hajdúhadházon.

Fia, Égerházi Attila által vezetett Djabe zenekar 2003. február 19-én jelentette meg, „Táncolnak a kazlak” című albumát, mely az Égerházi Imre festményeire komponált dalokat tartalmazza.

A művész szülővárosában, Hajdúhadházon kerül sor, évente a Hajdú-Bihar megyei általános és művészeti iskolák képző- és iparművészeti tárlatára. A tárlatot minden évben a helyi általános iskola és művelődési ház közreműködésével rendezik meg.

A háromtagú zsűri - melynek korábban éppen Égerházi Imre volt az elnöke - hat kategóriában díjazza a legjobb alkotások beküldőit. A fődíj a festőművészről elnevezett díj, melyet örökösei Imre, Péter és Attila alapítottak. Az Égerházi Imre-díj 2003. április 25-én került először átadásra, Hajdúhadházon.

Augusztus 29-én nyílt meg a Józsefvárosi Kulturális Központ Galériájában, Égerházi Imre alföldi és erdélyi képeiből rendezett emlékkiállítás.

November 13-án volt a megemlékezés halálának 2. évfordulója alkalmából. Koszorúzás a temetőben és a hajdúhadházi emlékháznál. November 14-én nyílt meg a látogatók előtt a felújított Égerházi Imre Emlékház Hajdúhadházon. (XXXIX.)

Az Égerházi Imre életművét teljes mértékben reprezentáló kiállítás nyitva tartása a következő:

Kedd: 10-14h és csütörtök 14-17h.

Ettől eltérő időpontokban is megtekinthető a kiállítás, de előzetesen egyeztetés szükséges Csilányosi Miklósnéval a 06-52/277-016-os telefonszámon. Cím: Dr. Földi János u.23.

2004. január 28-án nyílt meg a Táncolnak a kazlak kiállítás a New Orleans Music klubban. Még ebben az évben október 15-én Égerházi Imre emlékkiállítás nyílt a debreceni Dóczy Galériában.

November 12-én ünnepi megemlékezést és koszorúzást tartottak az emlékháznál, halálának 3. évfordulója alkalmából. Fiai létrehozták az Égerházi Imre ösztöndíjat.

December 11-én emlékkiállítás nyílt Pilisborosjenőn a Kézfogó Galériában, amely a festőművész életművéről adott átfogó képet, a grafikáktól a táblaképekig, 1950-től 2001-ig.

2005. július 13-án a Sumeni képeiből nyílt kiállítás a Budapesti Bolgár Kulturális Intézetben. Augusztus 24-én 80 év 40 kép címmel nyílt emlékkiállítás Hajdúhadházon, Égerházi Imre születésének 80. évfordulója alkalmából. A kiállítás a festőművész festészetének fejlődését, változását mutatja be, 1962-től 2001-ig. Minden évből 1 alkotás a 80 év 40 kép összeállításban.(XL.)

Szeptember 2-án adták át a Debreceni Református Kollégium Dóczy Gimnáziumában az Égerházi Imre ösztöndíjat, az előző tanévben legjobb teljesítményt nyújtó diáknak.

November 28-án volt látható a HírTV Családmese sorozatában az Égerházi család bemutatása, melynek forgatására a hajdúhadházi Égerházi Imre Emlékházban került sor. A festőművész felvételről volt látható.

2006. elején rendezték meg a debreceni Brassai Galériában a Hortobágyi Alkotótábor már elhunyt művészeinek kiállítását. Ebből az alkalomból a tábor 2001-es tragikus haláláig vezető Égerházi Imrének a galéria kuratóriuma posztumusz Brassai művészeti-díjat adományozott. Az erről szóló oklevelet és emléklapok fiai, Imre és Péter vették át a tárlat megnyitása után (XXXVIII.)

2006. március 6-án nyílt meg Akkor és most címmel Égerházi Imre festőművész emlékkiállítása a MOM Művelődési Házban. 1972-ben már volt itt kiállítása, ennek is állít emléket, ezért az 1972-es anyagból 17 olajfestmény, illetve a 1972 utáni életműből szintén 17 olajfestmény volt látható.

Április 12-én Égerházi Imre művészettel és történelemmel kapcsolatos alkotásaiból nyílt kiállítás Budapesten az Uránia Nemzeti Filmszínházban.

Június 2-án a festőművész hitélettel kapcsolatos festményeiből nyílt kiállítás Debrecenben a Széchenyi kerti Református Egyházközség templomában (Kálmáncsehi Galéria).

Augusztus 17-én Égerházi Imre legkedvesebb témájú, azaz alföldi képeiből nyílt kiállítás Nyíraczádon a Malom Galériában.

Égerházi Imre az idén, 2006. szeptember 2-án lenne 81 éves.

B, Visszaemlékezések

Csösz Sándor - szomszéd, nyugdíjas város gondnokosági dolgozó - így emlékszik vissza Égerházi Imrére: „Nagyon kedves világlátott ember volt. Bár merre járt, az utazás után itthon nagy élménybeszámolókat tartott. Szeretett mesélni.

A hosszú évek folyamán a jó szomszédság, bizalmi kapcsolattá, majd igazi barátsággá nőtte ki magát. Imre bácsi rám bízta az alkotó ház kulcsait, ha bármi probléma lenne. Hát vele nem volt nehéz jóban lenni. Mindig mindenkihez volt egy kedves szava. Soha nem felejtette el a névnapomat vagy a születésnapomat. Mindig egy gyönyörű festményt hozott. Apámként tiszteltem. Képeit féltve őrzöm és nagyon büszke vagyok arra, hogy barátjaként ismerhettem Imre bácsit.”(45)

Csilányosiné Julika - szomszéd, jelenleg az emlékház gondnoka - így mesél Imre bácsival való kapcsolatáról: „Jó szomszédság volt a mienk. Imre bácsi nagyon kedves és figyelmes ember volt. Mindenhonnan küldött képeslapot. A családi ünnepekről, a karácsonyi ajándékról sem feledkezett meg. Sokszor voltunk nála mogyoróskai házában. Alig várta, ha egy útjáról hazatért, hogy elmesélje mit látott, mi minden történt vele. Mindig olyan szépen beszélt az erdélyi tájakról, hogy kénytelen voltam családommal elmenni azokra a helyekre, ahol ő járt. Látni akartam a saját szememmel is. Az iránta érzett mélyeséges tisztelem jeléül és a barátságunk emlékére vállaltam el az emlékház

gondnokságát. A családdal is tartom a kapcsolatot és ha tehetem minden emlékkiállítását megnézem.”(46)

Szabó Zsuzsa hajdúhadházi tanítónő, rajz szakos tanár, igazgatásszervező és festőművész így emlékszik vissza Imre bácsira: 1983-ban egy csoportos kiállítása volt, ahol Imre bácsi felfigyelt rá és tehetségesnek találta. Azonnal felajánlotta a segítségét. Meghívta a Hortobágyi Alkotótáborba is.

Zsuzsa Égerházi Imrét tekinti igazi mesterének. Mélységesen tisztelte magyarságáért, szervezőmunkájáért, tapasztalataért. Igazi „nagyapapa” volt számára. „Mai napig hihetetlen számomra, hogy egy olyan ember, aki az egész világot bejárta biztonságban, a létező közlekedési eszközök mindegyikével, otthon Debrecenben, ilyen körülmények között haljon meg. Váratlanul jött a tragédia tele volt még tervekkel. Szervezési munkák, pannó festés, kazettás mennyezet készítése.

Vele mindent meg tudtam beszélni, a legapróbb hétköznapi problémától a nagy gondokig. Mindig ráért segíteni, meghallgatni, pedig rendkívül szoros volt az idő beosztása.

Óriási kötelezettség volt számára a tábor vezetése. Szívesen emlékszem vissza, a soha vissza nem térő alkotótábori hangulatra, melyet Imre bácsi személyisége varázsolt. A közös éneklésekre, tánagra, munkára.

Nagyon jó szervezőképességű ember volt. Mindig megjelent ott, ahol kellett. Felkutatta a szponzorokat, a határon túli magyaroknak még az útiköltségre is megszerezte a pénzt. Szinte kötelezte a művészeket, hogy menni kell. Jól menedzselte az alkotótábort és az alkotókat. Gazdag programokat szervezett a táborok idejére, és hagyományokat teremtett. Ilyen volt a koszorúzás, vagy a székely himnusz eléneklése. Mivel a tábor nagyon sok szervezési feladatot adott, sokat segítettem neki, főleg ha személyesen nem tudott ott lenni. Sokszor mondogatta, ha majd te leszel a vezető... Nagyon készült a halálra, ezért mindent rendszerezett, archivált. „Végig csinálni mindent, precízen”- mondogatta gyakran, ez az, ami leginkább Imre bácsira jellemző volt.

Halálával egy út véget ért. 5 évig próbálkoztunk egy művésztelep megszervezésével és végre sikerült. Egy civil szervezet pályázatát nyertük meg. Nagyon rövid idő, mindössze 1 hónap állt a rendelkezésünkre, a telep megszervezésére.

2006. június 22-én megalakult a Hajdúhadházi Nemzetközi Művésztelep, mely az Imre bácsi által megkezdettek nyomdokaiba lépett. Szerintem Imre bácsi most nagyon büszke lenne a városra, az iskolára, és remélem rám is.”(47)

Béres László hajdúhadház polgármestere szerint első találkozásuk két szolid, halk, csendes ember egymásra találása volt. Barátságuk kölcsönös tiszteleten és segítségnyújtáson alapult.

„Égerházi Imre képeiből a nyugalom, a bölcsesség, a szelídség, de mégis az erő és a dinamikus árad. Emberileg is olyan természet volt, mint a képei. Csupa szív, csupa jószág, csupa szeretet és béke. Mindenben a jó szándék vezette. Pályatársai tisztelték, szerették, barátoknak tekintették. Apró pontokból felépített monumentális művei is bizonyítják, milyen precíz ember volt. Halála óriási veszteség, hiszen a magyar festészet egy színfoltja volt.

Imre bácsi nevelte belénk a művészet ismeretét, szeretetét és a művészet iránti alázatot, amely a felnőttek olyan kötelességévé vált, amibe a gyermekeink már csak beleszületnek. Pl. A művészeti iskola szinte együtt lélegzett a pannók születésével.

Nagyon szerette a hajdúhadházi embereket. Mindig arra törekedett, hogy valamit hátra hagyjon szülővárosának. Neves művészeket hozott ide a világ minden tájáról. Olyan soha vissza nem térő dolgot alkotott, ami a várost akár Hajdú-Biharban, akár Magyarországon, akár szerte a világban ő általa ismertté tette. A város hálából alkotóháza adományozott neki, díszpolgárává avatta. Neki köszönhető a Hajdúhadházi Galéria létrejötte is.

Az ország szellemi határait tágító alkotó személyiség volt. Kötelesség volt ennek az útnak, kapcsolatnak a továbbvitele. Ez valósult most meg, az idén létrehozott „In Memoriam Égerházi Imre” Hajdúhadházi Nemzetközi Művésztelép létrehozásával. Égerházi Imre emlékének ápolása a város fontos feladatai közé tartozik. A születésének és halálának évfordulóira való megemlékezések a város fontos napjai. Próbáljuk továbbvinni azt a gondoskodást, amit Imre bácsi képviselt, kialakított.

Még csak annyit szeretnék mondani, hogy Égerházi Imre egyszeri és megismételhetetlen csoda volt.”(48)

Égerházi Attilával beszélgettem!

Fiai közül Attila az, aki igazán ápolja apja emlékét. Ő az, aki leginkább segít, hogy az emlékek ne halványuljanak el, hanem minden rendszerezve legyen. Ő szerkeszti az egerhaziimre.hu internetes weblapot is, ahol minden Égerházi Imrével kapcsolatos írásos dokumentum, aktualitások, életmű, életrajz, díjak, elismerések, vélemények megtalálhatóak.

- Készült-e családfa? Büszke volt-e az édesapád a nemesi vérvonalra?
- Igen, jelenleg Égerházy Lacinál tekinthető meg Erdőbényén.
- Mikor és hogyan ismerte meg édesapád az édesanyádat?
- Klasszikus eset, a tánciskolában ismerkedtek meg.
- Mikor volt az esküvő?
- 1949-ben házasodtak össze.
- Mikor vesztetted el az édesanyádat?
- Édesanyám 1999-ben hunyt el.
- Hogyan érintette ez az egész családot (ki volt a család összefogó erő)?
- Halála után igazából szétesett a család. A központi összetartó erő ment el.
- Szoros volt-e köztetek az apa-fiú kapocs?
- Nem, de nagy hatással volt rám. Ő állandóan el volt foglalva saját terveivel.
- Milyen erkölcsi elvei voltak édesapádnak?
- Elég régimódi, de ezek az erkölcsök ma is működnek. Ő maga azonban hajlamos volt átlépni ezeket a határokat. Sokat adott a látszatra.
- Mit követelt meg tőletek, gyerekektől?
- Tanuljunk, tisztességesek legyünk, és ne okozzunk neki problémát.
- Milyen ember volt?
- Értékes.
- Hogyan viselte a sikert és a kudarcot? Kapott-e rossz kritikát?
- Nem bírta elviselni a negatív kritikát, csak az infarktusa után. A sikerre büszke volt.
- Vannak-e különösen fontos képek, melyek valamilyen fordulópontot jelentenek?
- Vannak. A legtöbb az Emlékházban található ezek közül. Ilyen pl. az 1973-as Őszi hangulat.
- Együtt működik-e a család úgy, mint régen?
- Nem.
- Nagyszerű dolognak tartom a zenét és festészetet összekapcsolni. Minden képét ismered?
- Az azért túlzás, de sokat. 2-3 ezret.
- Mi alapján választottad ki a Táncolnak a kazlak album képeit?
- A képeket Barabás Tamással együtt választottuk. Aszerint, hogy melyikhez tudtunk zenét írni.
- Hogyan ápoljátok édesapátok emlékét?

- Kiállításokat szervezek, fejlesztem a honlapot, filmet és könyvet készíték elő. A testvéreim annyit segítenek, hogy kölcsönadják a képeiket.
- Ki szervezi a honlapot?
- Égerházi Attila.
- Ki szervezi az emlékkiállításokat?
- Égerházi Attila szervezi és fizeti.
- Miért fontos Magyarországnak a művészetben az Égerházi Imre név?
- Mert a XX. Század egyik legjelentősebb magyar festőművésze volt.

Nagyszerű embernek ismertem meg Égerházi Imre festőművészt és emellett alkotói munkásságát is csak dicsőíteni tudom.

Égerházi Imre nem szűnt meg létezni halálával. Hiszen egész életében azon munkálkodott, hogy valamit örökül hagyjon a világnak.

Ez az örökség nem csak a rengeteg nagyszerű festményét jelenti, hanem azt a konok akaratot is, mellyel megmutatta, a dolgok igenis véghezvihetők.

Az élni akarása, a haza szeretete, a magyarsága, a tiszta őszinte jelleme, a szervezői készsége, a munkássága, minden tette és cselekedete példa értékű az utókor számára.

És az utókor, a család, az ismerősök, a barátok, a pályatársak, a szülőváros nem felejt. Hüen ápolja, őrzi Égerházi Imre emlékét.

Kívánom, hogy Imre bácsi emlékét még sokáig olyan tiszteletben és szeretetben őrizzék, ahogyan eddig.

IV. A felhasznált irodalom jegyzéke

1. A Hortobágyi Alkotótábor évenként megjelent katalógusai (1982-2000)
2. Bényei József: A festő és világa
Önálló dokumentum, előszó a 1995-ös jubileumi katalógushoz Debrecen, 1995
3. Bényei József: Égerházi Imre virágcsendéletei - Hajdú-Bihari költők versei a virágokról
Debrecen, 1999. Mozgáskorlátozottak Kisvállalata vámospércsi nyomdája szerkesztett kötet
4. Debrecen és a Hortobágy - Debreceni Ellenőr
1985. június 27., július 11.
5. Dr. Gyarmati Kálmán: Égerházi Imre kiállításának ünnepi megnyitója
Elhangzott 1986. december 6-án Hajdúhadházon
6. Égerházi Imre: A Hortobágyi Alkotótábor Pannó Kiállítása
Debrecen, 1995. Mozgáskorlátozottak Kisvállalata vámospércsi nyomdája szerkesztette
7. Égerházi Imre festőművész
Önálló Dokumentum, www.egerhaziimre.hu 2006. augusztus 9.
8. Égerházi Imre Grafikái
Debrecen, 1992. Készült a Mozgáskorlátozottak Piremon Kisvállalata Nyomdájában
9. Égerházi Imre: Hortobágyi Alkotótábor 15 éve

- Debrecen, 1994. Mozgáskorlátozottak Kisvállalata vámospércsi nyomdája szerkesztette
10. Égerházi Imre: Krétától a palettáig - önéletrajzi írása 1992
Önálló dokumentum, www.egerhaziimre.hu 2006. augusztus 9.
 11. Égerházi Imre 80 év 40 kép, 1962-2001
A kiállítás anyagát összeállította: Égerházi Attila
Budapest, 2005. GRAMY-H Kft. Kiadó
 12. Menyhárt József: Égerházi Imre és Velényi Rudolf első kiállításának megnyitó szövege
Égerházi Imre első, 1963-as kiállítása
Önálló dokumentum, www.egerhaziimre.hu 2006. augusztus 9.
 13. Nyakas Miklós: A Hadházi hajdúkról tanulmány
Hajdúk című katalógus Debrecen, 1988
 14. Szabó Sándor Géza: Boromissza Tibor és a Hortobágy - Adatok Debrecen XX. század művészettörténetéhez című tanulmánya
Debrecen, Déri Múzeum Évkönyve 1978
 15. Székelyhidi Ágoston: Bemutatjuk Égerházi Imre festőművészt
Önálló dokumentum, 1978 www.egerhaziimre.hu 2006. augusztus 9.
 16. Székelyhidi Ágoston: Erdély jegyében is (Égerházi Imre vonzalmai és művei)
Erdélyi tükör 1990. júliusi szám
 17. Székelyhidi Ágoston: Égerházi Imre faliképe, a Hajdúk I.
Hajdúk című katalógus Debrecen, 1988
 18. Szémann Béla készítette riport a Kossuth Rádió Ifjúsági Magazin részére 1963.
december 4. szerda 14 óra 33perc
Önálló dokumentum, www.egerhaziimre.hu 2006. augusztus 9.
 19. Sz. Kürti Katalin: A Hortobágy a képzőművészetben
Debrecen, Déri Múzeum Évkönyve 1989
 20. Sz. Kürti Katalin: Művésztelepre tett kísérletek Debrecenben
Debreceni Szemle, 1982. II. évfolyam 1. szám
 21. Szuromi Lajos interjúja Égerházi Imrével
Önálló dokumentum, 1999. június 28. www.egerhaziimre.hu 2006. augusztus 9.
 22. Tóth Béla: Égerházi Imre művészetéről
Önálló dokumentum Debrecen, 1989
 23. Zsadányi Lajos: Folytassa, krónikás!
Debrecen, 2001. Centerprint Nyomdaipari Szolgáltató Kft.

Égerházi Imre vélemények, kritikák

Önálló dokumentumok, www.egerhaziimre.hu 2006. augusztus 9.

1. Arany Lajos „Ihlet a rónán”
Debrecen, 1996
2. Bényei József
Hajdú-Bihari Napló, 1965. június 20.
3. Czine Mihály
Budapest Vármegye Galéria megnyitó 1995.
4. Imolay Lenkey István: Égerházi Imre grafikái
Debrecen, 1992 előszó
5. Julow Viktor
Alföld, 1966. 4. szám
6. Kovács Kálmán
Alföld, 1969. 6. szám
7. Kurucz Albert
1977. évi katalógus előszava
8. Kürti Katalin
Alföld, 1963. 12. szám
9. Lázár Imre
Hajdú-Bihari Napló, 1970. május 12.
10. Pintye Ferenc
Debrecen, 1995 Brassai Galéria megnyitó szövege
11. Székelyhidi Ágoston
Alföld, 1965. 6. szám
12. Szij Rezső
Alföld, 1972. november
13. Tamás Ervin
1972, budapesti kiállítási megnyitó szövege
14. Tóth Béla
Művészet, 1969. augusztus
15. Tóth Béla
Égerházi Imre grafikái, album 1989

16. Tóth Ervin

Művészet, 1966. január

17. Ury Endréné: Kiállítási Intézmények /Műcsarnok/ által kiadott 1972-es önálló
kiállítási katalógus megnyitó szövege

18. Vitéz Ferenc

Hajdú- Bihari Napló 1996. november 30.

Égerházi Imre televíziós felvételek

1. DTV: Égerházi Imre 70 éves, művész portré

Debrecen Televízió, 1995 Önálló dokumentum

2. DTV: Égerházi Imre Közérzet 2000

Debrecen Televízió, 2000 Önálló dokumentum

3. DTV: Égerházi Imre és az Alkotótábor, művész portré 2001

Debrecen Televízió, 2001 Önálló dokumentum

4. DTV: Égerházi Imre, művész portré 2001

Debrecen Televízió, 2001 Önálló dokumentum

5. DTV: Napszemle 2001. november 12.

Debrecen, 2001 Önálló dokumentum

6. DTV: Égerházi Imrére emlékezünk - Józsa János

Debrecen, 2001 Önálló dokumentum

7. Hír Tv: Családmese 2005. december

Önálló dokumentum

V. Hivatkozások jegyzéke

- (1) Bényei József: A festő és világa
Önálló dokumentum, előszó a 1995-ös jubileumi katalógushoz Debrecen, 1995
- (2) Égerházi Imre: Krétától a palettáig - önéletrajzi írása 1992
Önálló dokumentum, www.egerhaziimre.hu 2006. augusztus 9.
- (3) Égerházi Imre: Krétától a palettáig - önéletrajzi írása 1992
Önálló dokumentum, www.egerhaziimre.hu 2006. augusztus 9.
- (4) Égerházi Imre: Krétától a palettáig - önéletrajzi írása 1992
Önálló dokumentum, www.egerhaziimre.hu 2006. augusztus 9.
- (5) Székelyhidi Ágoston: Erdély jegyében is (Égerházi Imre vonzalmi és művei)
Erdélyi tükör 1990. júliusi szám
- (6) Székelyhidi Ágoston: Erdély jegyében is (Égerházi Imre vonzalmi és művei)
Erdélyi tükör 1990. júliusi szám
- (7) Menyhárt József: Égerházi Imre és Velényi Rudolf első kiállításának megnyitó szövege
Égerházi Imre első, 1963-as kiállítása
Önálló dokumentum, www.egerhaziimre.hu 2006. augusztus 9.
- (8) DTV: Égerházi Imre és az Alkotótábor, művész portré 2001
Debrecen Televízió, 2001 Önálló dokumentum
- (9) Szuromi Lajos interjúja Égerházi Imrével
Önálló dokumentum, 1999. június 28. www.egerhaziimre.hu 2006. augusztus 9.

- (10) Égerházi Imre Grafikai
Debrecen, 1992 Készült a Mozgáskorlátozottak Piremon Kisvállalata Nyomdájában
- (11) Égerházi Imre Grafikai
Debrecen, 1992 Készült a Mozgáskorlátozottak Piremon Kisvállalata Nyomdájában
- (12) Égerházi Imre Grafikai
Debrecen, 1992 Készült a Mozgáskorlátozottak Piremon Kisvállalata Nyomdájában
- (13) DTV: Égerházi Imre Közérzet 2000
Debrecen Televízió, 2000 Önálló dokumentum
- (14) DTV: Égerházi Imre Közérzet 2000
Debrecen Televízió, 2000 Önálló dokumentum
- (15) Égerházi Imre hitvallása
Önálló Dokumentum, www.egerhaziimre.hu 2006. augusztus 9.
- (16) DTV: Égerházi Imre Közérzet 2000
Debrecen Televízió, 2000 Önálló dokumentum
- (17) DTV: Égerházi Imre Közérzet 2000
Debrecen Televízió, 2000 Önálló dokumentum
- (18) DTV: Égerházi Imre, művész portré 2001
Debrecen Televízió, 2001 Önálló dokumentum
- (19) DTV: Égerházi Imre 70 éves, művész portré
Debrecen Televízió, 1995 Önálló dokumentum
- (20) DTV: Égerházi Imre 70 éves, művész portré
Debrecen Televízió, 1995 Önálló dokumentum
- (21) DTV: Égerházi Imre 70 éves, művész portré
Debrecen Televízió, 1995 Önálló dokumentum
- (22) Égerházi Imre hitvallása
Önálló Dokumentum, www.egerhazi.hu 2006. augusztus 9.
- (23) DTV: Égerházi Imre, művész portré 2001
Debrecen Televízió, 2001 Önálló dokumentum
- (24) Kürti Katalin
Alföld, 1963. 12. szám
- (25) Bényei József
Hajdú-Bihari Napló, 1965. június 20.
- (26) Székelyhidi Ágoston
Alföld, 1965. 6. szám

- (27) Tóth Béla
Művészet, 1966. január
- (28) Julow Viktor
Alföld, 1966. 4. szám
- (29) Tóth Béla
Művészet, 1969. augusztus
- (30) Kovács Kálmán
Alföld, 1969. 6. szám
- (31) Lázár Imre
Hajdú- Bihari Napló, 1970. május 12.
- (32) Ury Endréné
Kiállítási Intézmények /Múcsarnok/ által kiadott 1972-es önálló kiállítási katalógus
megnyitó szövege
- (33) Szij Rezső
Alföld, 1972. november
- (34) Tamás Ervin
1972, budapesti kiállítási megnyitó szövege
- (35) Kurucz Albert
1977. évi katalógus előszó
- (36) Tóth Béla
Égerházi Imre grafikái, album 1989
- (37) Imolay Lenkey István: Égerházi Imre grafikái
Debrecen, 1992 előszó
- (38) Czine Mihály
Budapest Vármegye Galéria megnyitó 1995
- (39) Pintye Ferenc
Brassay Galéria, Debrecen 1995
- (40) Arany Lajos „Ihlet a rónán”
Debrecen 1996
- (41) Vitéz Ferenc
Hajdú- Bihari Napló 1996. november 30.
- (42) DTV: Égerházi Imrére emlékezünk - Józsa János

Debrecen, 2001 Önálló dokumentum

(43) DTV: Napszemle 2001. november 12.

Debrecen, 2001 Önálló dokumentum

(44) Hír Tv: Családmese 2005. december

Önálló dokumentum

(45) Részlet a Csősz Sándorral készített interjúból

Önálló dokumentum, 2006

(46) Részlet a Csilányosiné Julikával készített interjúból

Önálló dokumentum, 2006

(47) Részlet a Szabó Zsuzsával készített interjúból

Önálló dokumentum, 2006

(48) Részlet a Béres Lászlóval készített interjúból

Önálló dokumentum, 2006

VI. Mellékletek

I. Péntek Sándor anyai nagyapja

II. Égerházi Bálint apai nagyapja

III. Édesapja, Égerházi Imre

IV. Édesanyja, Péntek Erzsébet

VI. Testvéreivel Erzsébet, László, Sándor

VII. Családja első fényképe Hajdúhadházon

VIII. Családi kép a debreceni ház kertjében

IX. Részlet a csapókerti iskola év végi tablójáról

X. Feleségével, Palotai Évával

XI. Üdülés Miskolctapolcán Imikével és Petikével

XII. Veress Gézával és Maghy Zoltánnal

XIII. Menyhárt Józseffel az 1972-es debreceni tárlaton

XIV. Holló Lászlóval a tócskerti villa kertjében

XV. Gyergyószerhegyi Nemzetközi Alkotótábor

XVI. 1974. Káplár Miklós-díj

XVII. 1978. Neringa tájfestészetért emlékérem

XVIII. 1981. SZMT művészeti-díj

XIX. 1982. Káplár Miklós-díj

XX. Hortobágyi Alkotótábor nyitása

XXI. 1986. Hajdúhadház Bocskai emlékérem

XXII. Alkotótábor tagjaival Hajdúhadházon

SZAKSZERVEZETEK ORSZÁGOS TANÁCSA
1415 BUDAPEST VI., DÓZSA GYÖRGY ÚT 84/b

Telefon: 532-900

Válaszolni kérjük a követhető
számra hivatkozni: 47-13/3/88. Cséjányi/Uné

Budapest, 19 88. április 12.
OTF VII. Rákóczi út 84.
218-98330
SZOT 10416-VII

A levél tárgya:

Egerházi Imre festőművész részére
D e b r e c e n

Kedves Egerházi Elvtárs!

Ürömmel értesítem, hogy a Szakszervezetek Országos Tanácsa elnöksége Önt, mint az Országos Tárlatok rendező kollektívájának tagját kimagasló munkájáért és a dolgozók művelődésének segítéséért 1988. évi megosztott SZOT Díjjal tünteti ki.

Az Gnnepélyes díjkiosztására

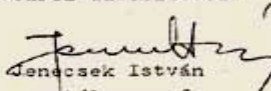
1988. április 27-én /szerdán/ 10 órakor

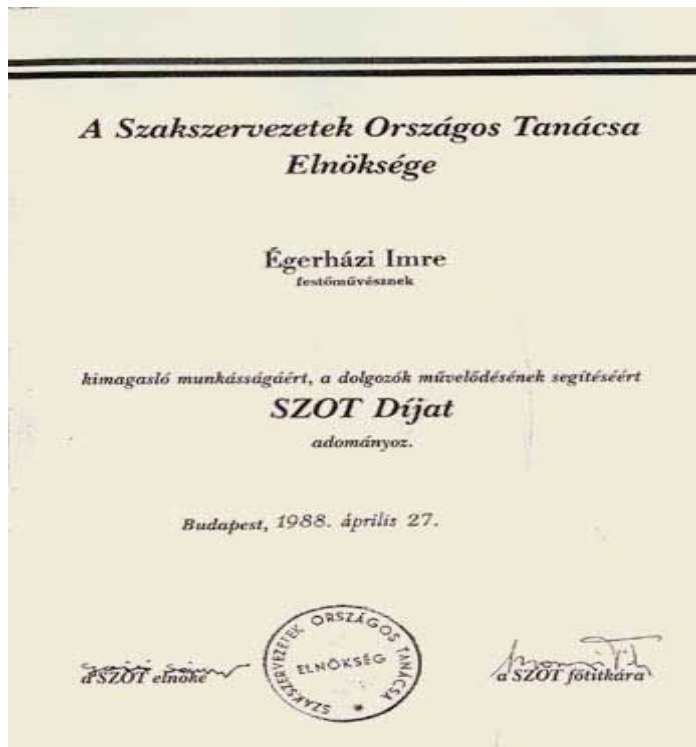
kerül sor a SZOT székház /Budapest, VI. Dózsa György út 84/b./ IV.emeleti nagytermében.

Az Gnnepségre tisztelettel meghívjuk.

Kérjük, hogy helyét 9.50 óráig elfoglalni és kitüntetésait viselni szíveskedjék.

Elvtársi üdvözléssel:

Jenecsek István
osztályvezető
SZOT Kulturális Agitációs és
Propaganda osztály

XXIII. 1988. SZOT-díj

XXIV. A Jégvilág című kompozíció, a halál közeli élményeiről festett képei:

Látomás I.

Látomás II.

Látomás III.

Látomás IV.

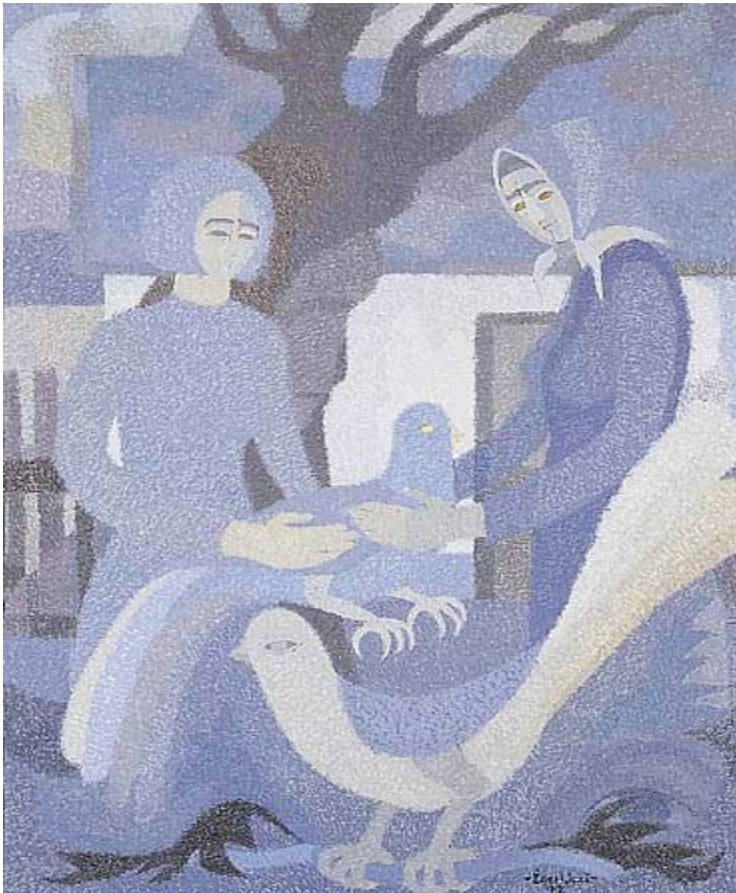
Látomás V.

Látomás VI.

Látomás VII.

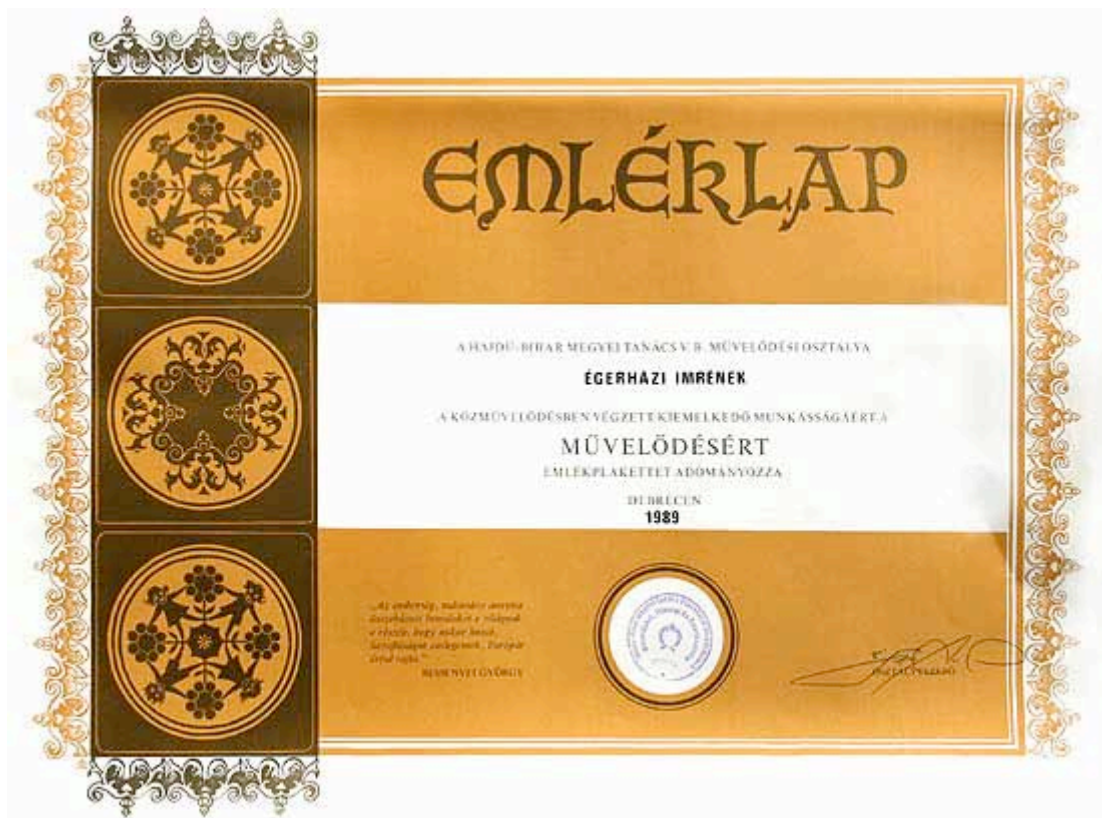
Álom I.

Álom II.

Álom III.

XXV. 1989. Közművelődésben végzett munkájáért

a
hajdú-bihar megyei őszi tárlat
nívódíja

ÉCERHÁZI IÁRE
RÉSZÉRE

az 1990. évi Őszi Tárlaton
bemutatott kiemelkedő
művészi teljesítményéért

hajdú-bihar megyei VB művelődési, ifjúsági és sportosztály

Debrecen város polgármesteri hivatal művelődési osztály

Hortobágy Art alkotóközösség

Kortárs Galéria

Kölcsey művelődési központ

Díszoklevél

*Hajdúhadház város Önkormányzata a
8/1991. (V. 21.) HÖ. sz. rendelete alapján*

a 46/1992. /VII.08./HÖ.sz. határozatával

a város érdekében hosszú időn át nyújtott

kimagasló tevékenységéért

ÉGERHÁZI IMRE

festőművész

részére

HAJDÚHADHÁZ VÁROS DÍSZPOLGÁRA

kitüntető címet adományozza

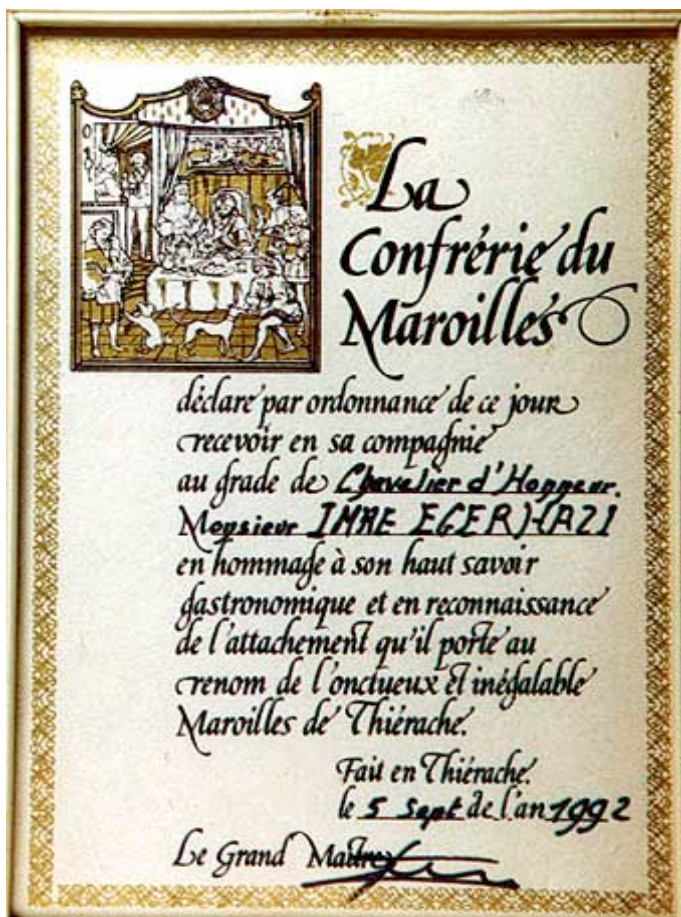
Hajdúhadház, *1992. augusztus 19.*

János Lakó!

polgármester

(P. H.)

XXVII. 1992. Hajdúhadház díszpolgára

XXVIII. 1992. La Capelle-ben Sajtlovagrend tagjává választották

XXIX. 1993. Kölcsey Ferenc-díj

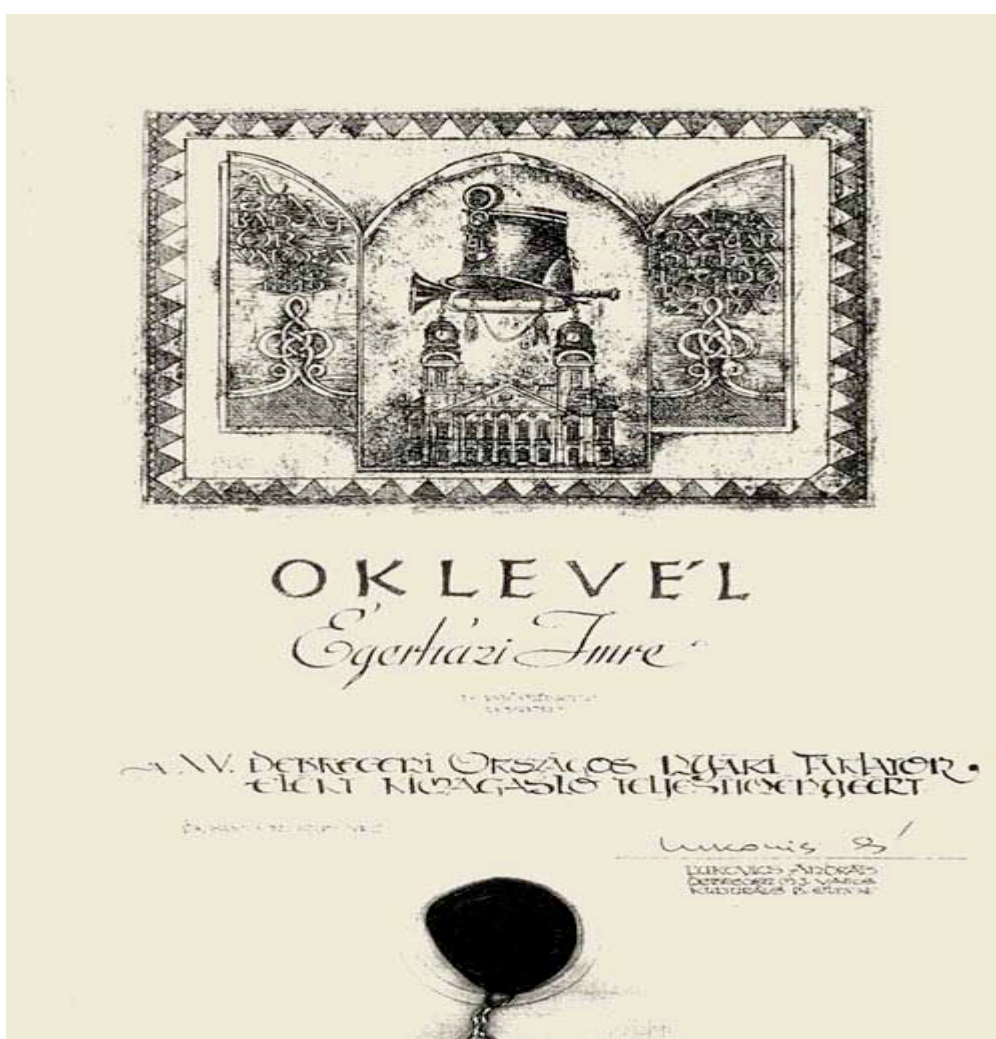
XXX. 1994. Boromisza emlékérem

XXXI. 1995. Holló László-díj

XXXII. 1996. St. Michel emlékérem

XXXIII. 1998. Országos Debreceni Nyári Tárlat nívódíja

XXXIV. 1999. Hirson város díja

XXXV. 2000. Hajdú-Bihar Megyei Közgyűlés Életműdíja

OKLEVÉL

ÉGERHÁZI IMRE

festőművész
Hajdúhadház díszpolgára

részére

75. születésnapja alkalmából
a település érdekében végzett több évtizedes
kimagasló művészeti munkája elismeréseként
Hajdúhadház Város Önkormányzata

"MŰVÉSZETI ÉLETMŰDÍJ"-at

adományoz.

Hajdúhadház, 2000. december 12.

Vincze András
jegyző

Béres László
polgármester

XXXVI. 2000. Hajdúhadház Művészeti Életműdíja

OKLEVÉL

Hortobágy Község Önkormányzata

ÉGERHÁZI IMRE

festőművész
részére

a Millennium évében, életműdíjként

Hortobágy hírnevének ápolásáért, határon belüli és határon túli
terjesztéséért végzett kiemelkedő művészeti és közösségi
tevékenységéért

HORTOBÁGYÉRT

díjat adományoz.

Hortobágy, 2000. március 15.

Cseri Géza
polgármester

Vincze Andrásné
jegyző

XXXVII. 2000. Hortobágy Életműdíja

A Brassai Sámuel Gimnázium és Műszaki Szakközépiskola Jövőjéért
Alapítvány Kuratóriuma és a Brassai Galéria vezetője

POSZTUMUSZ
BRASSAI MŰVÉSZETI-DÍJAT
adományoz

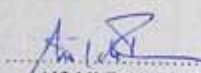
ÉGERHÁZI IMRE

festőművész részére

KÖSZÖNETTEL, A BRASSAI GALÉRIÁT TÁMOGATÓ SEGÍTSÉGÉERT

Debrecen, 2006. március 3.

Alföldi Ferenc igazgató

Komizsár János festőművész
a galéria vezetője

Kovács Imre
az alapítvány elnöke

XXXVIII. 2006. posztumusz Brassai művészeti-díj

XXXIX. Hajdúhadházi Emlékház

XL. 80 év 40 kép emlékkiállítás képei

1962. Udvar –olaj, papír 25x36 cm

1963. Debreceni utca –tempera, papír 60x64 cm

1964. Kapualj –olaj, papír 48x34 cm

1964. Hajdúböszörményi táj – monotípiá, papír 34x44

1966. Utcarész – olaj, faros 60x70

1967. Debrecen –olaj, farost 94x125 cm

1968. Kapu előtt (Barátnők) –olaj, farost 75x60 cm

1969. Hajdúböszörményi táj –olaj, farost 50x100 cm

1970. Erdélyi táj –olaj, farost 104x122 cm

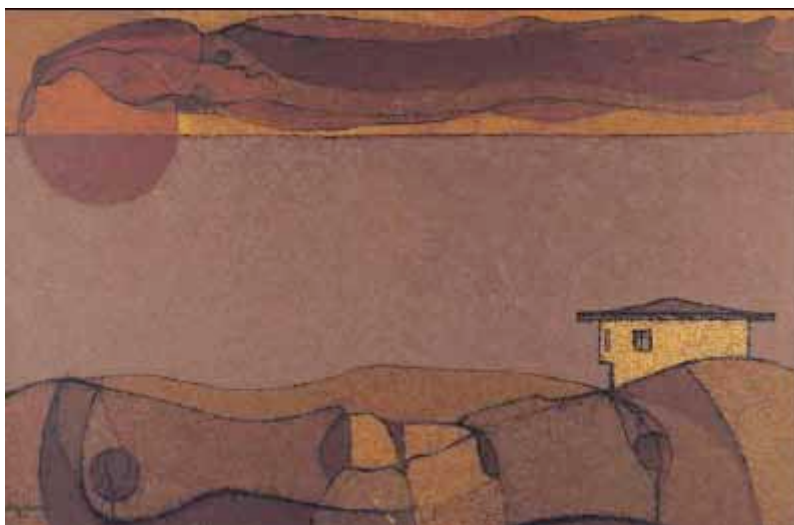
1971. Virágcsendélet lócával –olaj, farost 63x67 cm

1972. Őszi hangulat –olaj, farost 95x122 cm

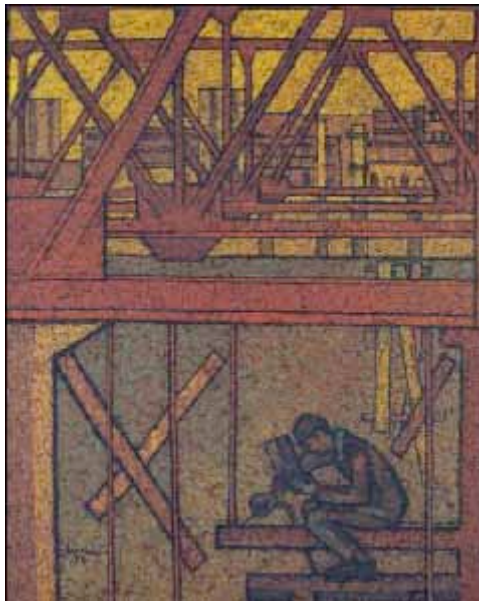
1973. Parasztfelkelés –olaj, farost 69x80 cm

1974. Naplemente –olaj, farost 80x122 cm

1975. Hajdúböszörményi temető –olaj, farost 100x120 cm

1976. Építés I. –olaj, farost 100x80 cm

1977. Klaipeda VII. –olaj, farost 80x100 cm

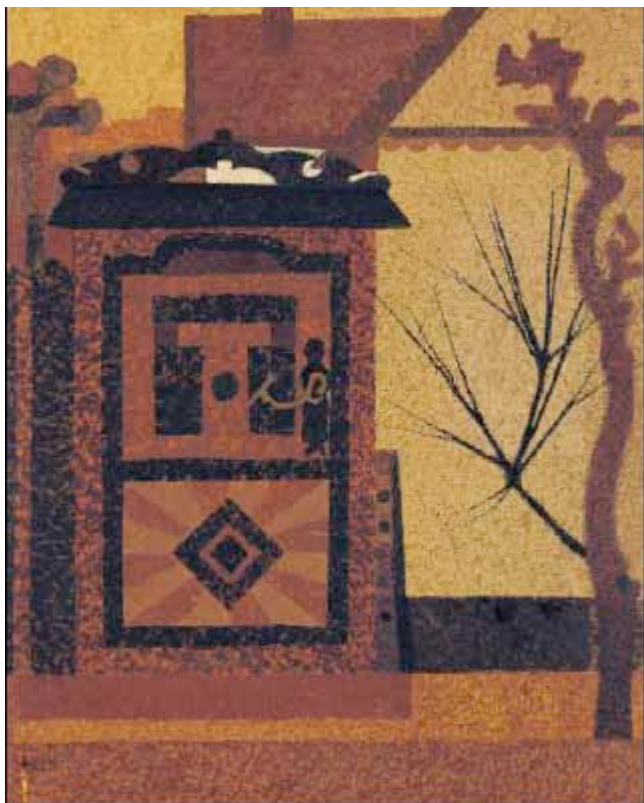
1978. Együtt –olaj, farost 100x60 cm

1979. Kanfaros ház –olaj, farost 100x70 cm

1980. Lengyel táj –olaj, farost 60x80 cm

1981. Hajdúböszörményi utcarész (Paraszt barokk kapu) –olaj, farost 100x80 cm

1982. Ménes a téli Hortobágyon –olaj, farost 33x80 cm

1983. Klaipedai kikötő –olaj, farost 100x70 cm

1984. Hortobágyi alkony –olaj, farost 50x100 cm

1985. Téli Hortobágy –olaj, farost 60x80 cm

1986. Hortobágy I. –olaj, farost 80x100 cm

1987. Múltunk emlékei II. –olaj, farost 70x100 cm

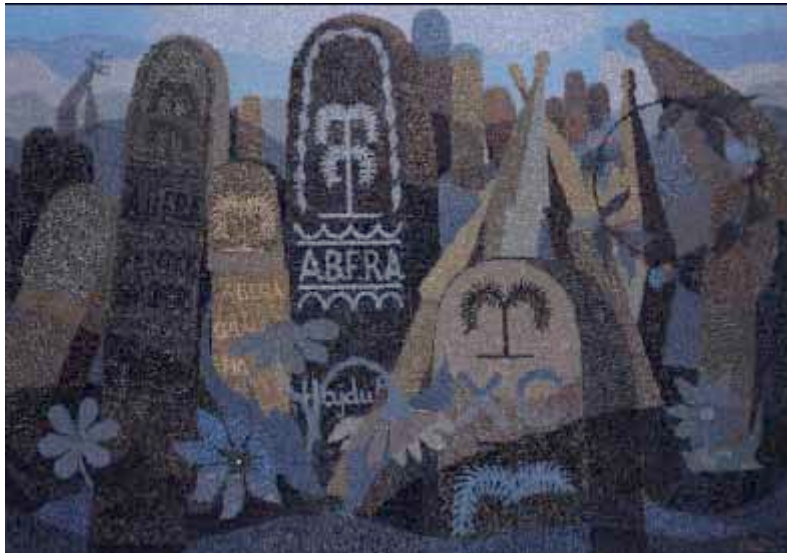
1988. Turgaremetén táncolnak a fák –olaj, farost 50x80 cm

1989. Hófogók –olaj, farost 39x54 cm

1990. Gyergyóditrói táj –olaj, farost 61x70 cm

1991. Hajdúsági református temetők fejfái –olaj, farost 70x100 cm

1992. Erdélyi falu –olaj, farost 50x70 cm

1993. Gyergyói táj –olaj, farost 64x79 cm

1994. Nyár Thiéracheban –olaj, farost 61x81 cm

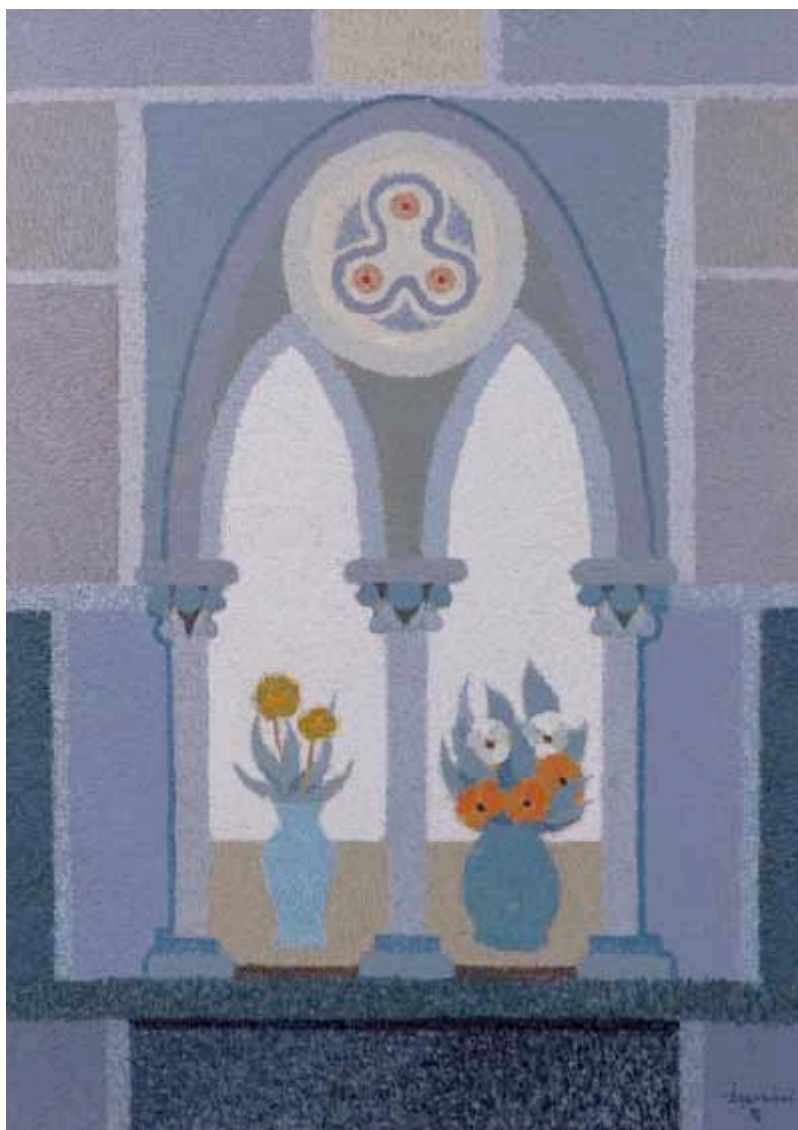
1995. Hortobágyi pásztor –olaj, farost 60x80 cm

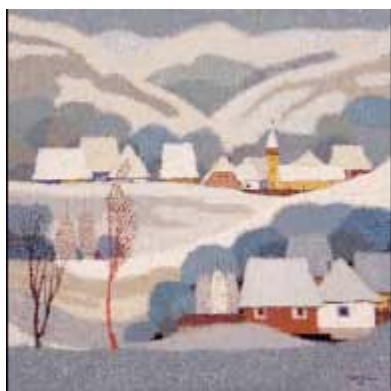
1996. Honfoglalók hitvilága –olaj, farost 60x80 cm

1997. Tanya I. –olaj, farost 60x80 cm

1998. Templombelső –olaj, farost 100x70 cm

1999. Téli erdélyi táj –olaj, farost 70x70 cm

2000. Gyergyói táj III. –olaj, farost 65x70 cm

2001. Bányai református temető –olaj, farost 60x80 cm

XLI. Rajzai:

Napraforgótörők (tus) 19x29 cm

Mezón (tus, toll, akvarell) 25x30 cm

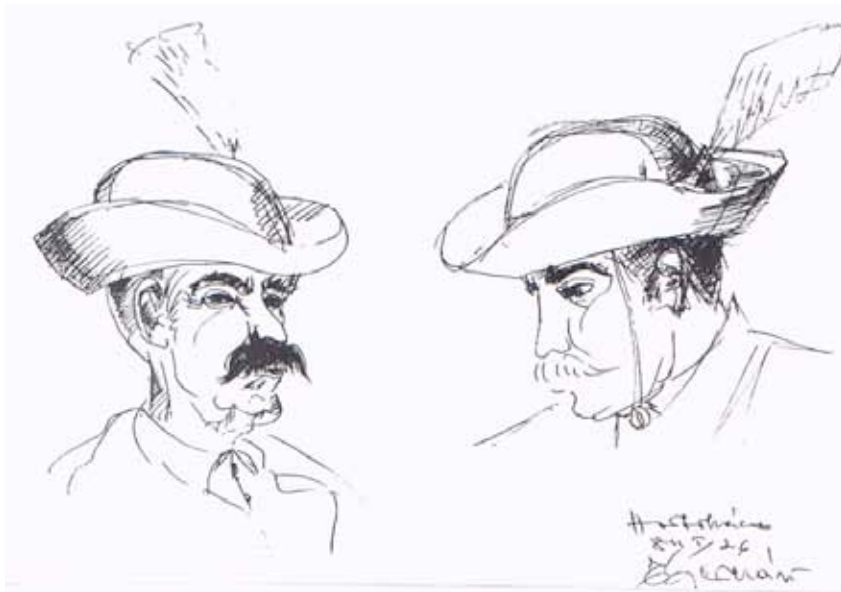
Fiúk (színes kréta) 46x38 cm

Csíkmenaság (filctoll) 21x21 cm

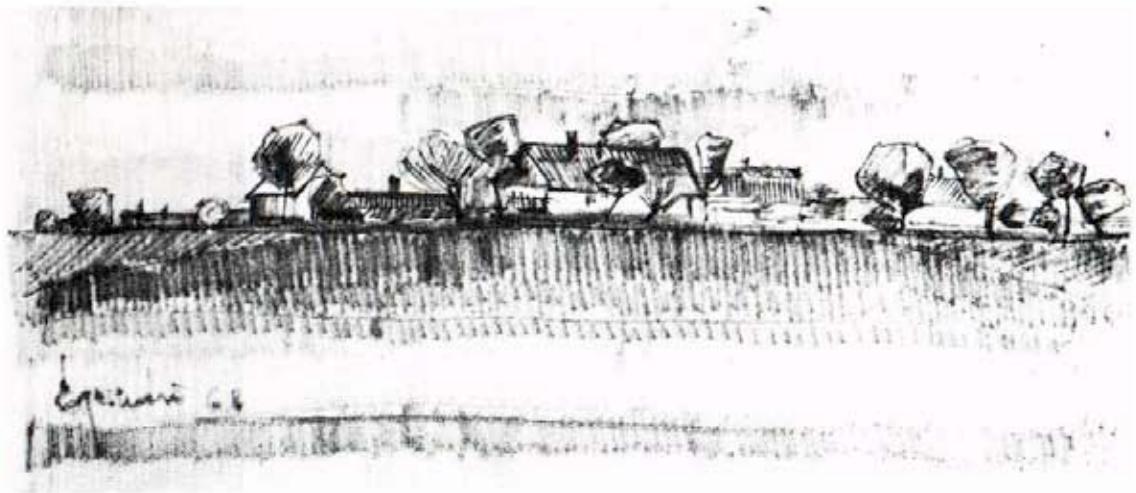
Gyergyó (filctoll) 30x21 cm

Pásztorok I. II. (golyóstoll) 21x16 cm

Zakopane (filctoll) 21x30 cm

Tanya I. (filctoll) 22x40 cm

Tavaszi munkák (pittkréta, akvarell) 24x34 cm

Hóiharban (pittkréta, akvarell) 24x34cm

XLII. Metszetei:

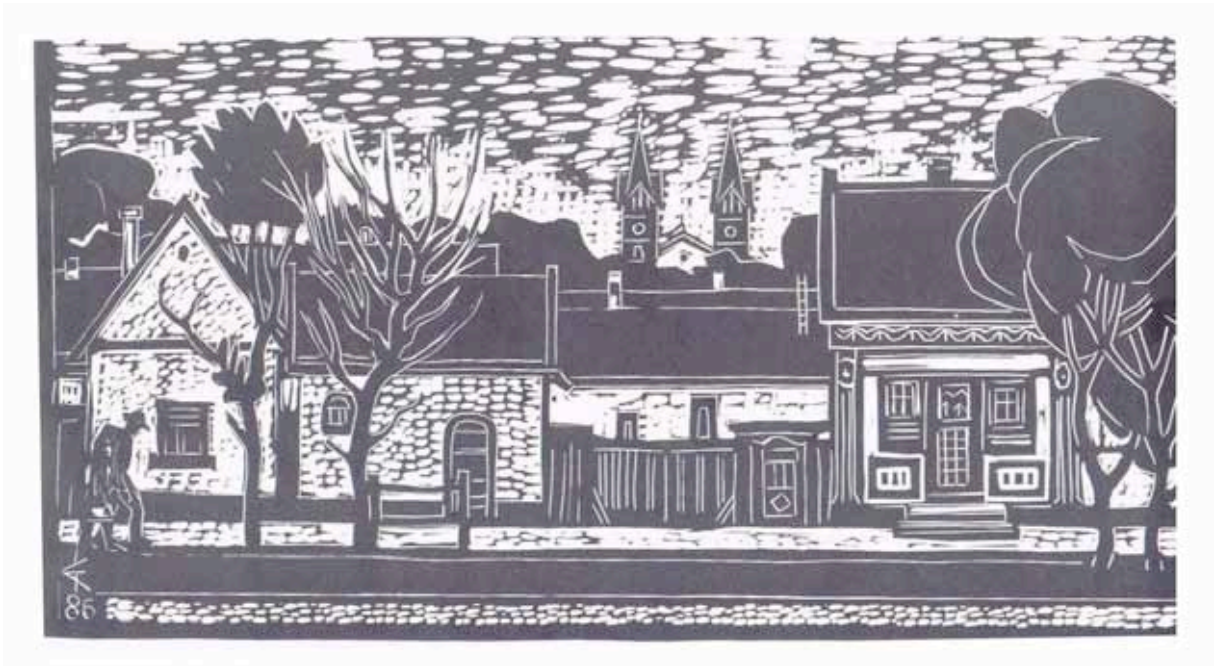
Madár I. 10x11 cm

Gyímesi táj 17x23 cm

Hortobágy 21x14 cm

Hajdúhadházi utcarész 31x16 cm

Csokonai 30x18 cm

XLIII. Monotípiái:

Pompás női szírom 60x40 cm

Virágcsendélet 60x40 cm

Gerberák 60x35 cm

Csángó táj 40x60 cm

Erdélyi táj I. 40x60 cm

Erdélyi táj II. 40x60 cm

Böszörményi tanya 80x60 cm

Tanyaudvar 80x60 cm

Asszony lámpával 80x60 cm

XLIV. Murális munkái:

Hajdúk I., részlet (olaj) 185x600 cm

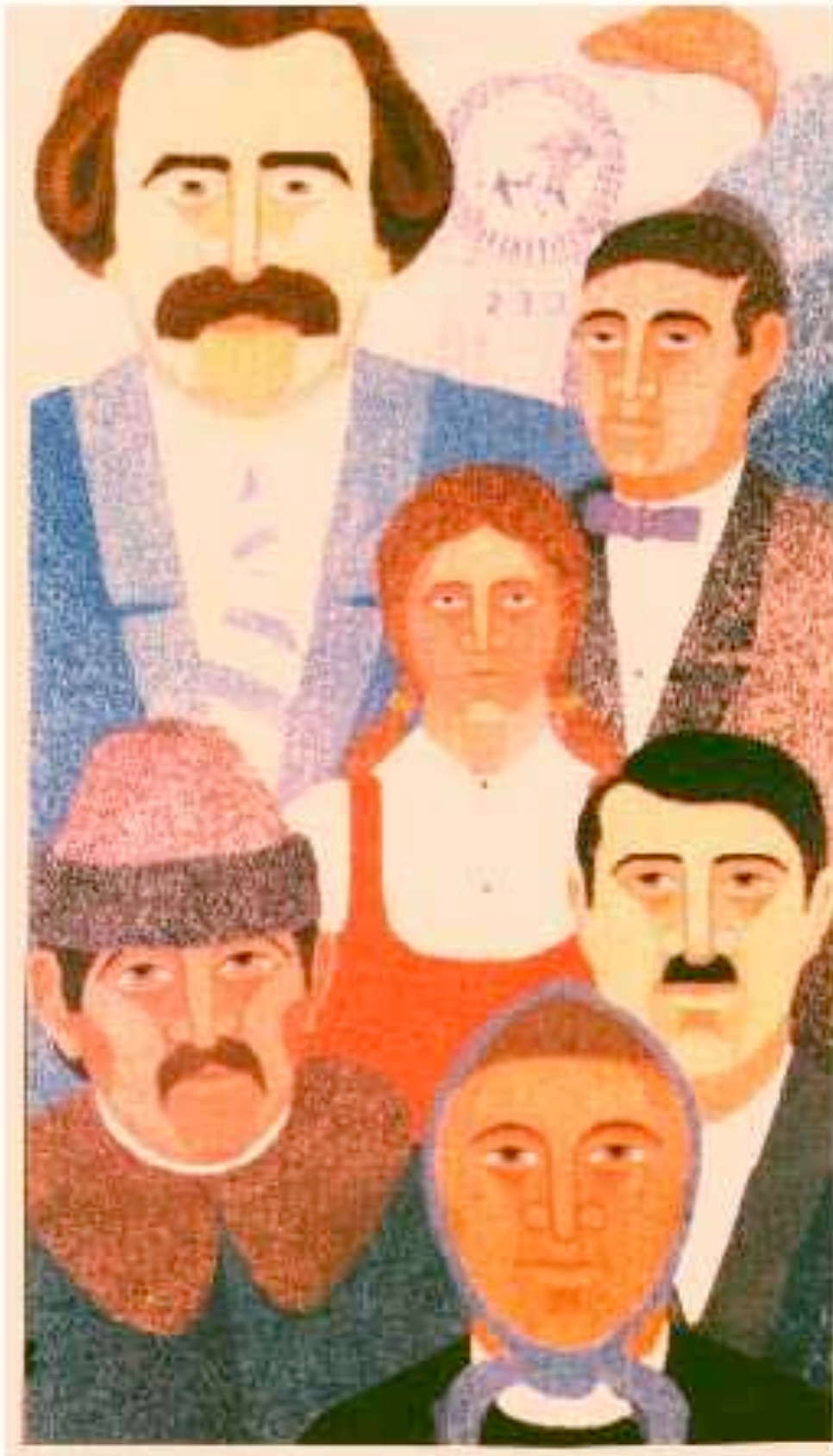
Hajdúk II. (olaj) 275x410 cm

Magyar mondák, legendák (olaj) 207x265 cm

100 éves az én iskolám (olaj) 300x285 cm

Mór Zsigmond és világa (olaj) 200x107 cm